ÇARŞAMBA
15 TEMMUZ 1931
6 ncı sene, No. 1948
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 nci sahifede:
1—Harici ve son haberler.
2— Haftalık edebi musahabe
3 üncü sahifede:
1— Tütün ihracatımızın bu seneki vaziyeti.
2— Katili hacı on iki seneye mahkûm oldu.
3— Vali maarif İşlerilede meşgul olacak.
4 üncü sahifede:
1— Felek.
2— Roman.

Bütçenin müzakeresi hararetli oldu

Maliye vekilinin nutkundan sonra hatipler istikraz ve memur meselesine temas ettiler

Bütçe Müzakeresi

Büyük Millet Meclisi, bütçe müzakeresine başlayor. Bu senenin bütçesinde bir çok hususiyetler, ehemmiyetli meseleler vardır. Memleketimiz, dünya buhranının tesirlerini, geçen seneden bu sene daha ziyade hissetmektedir. Bütçe tetkikatından da böyle anlaşılıyor. Bütün iddialara rağmen cihan buhranının daha ne kadar süreceği, daha ne gibi neticeler doğuracağı şimdiden kestirilemez. Milletler, müsbet veya menfî, her gün gene bir sürpriz karşısında bulunmaktadırlar. Bu iytibarla içinde bulunduğumuz senenin vaziyetini bir dereceye kadar anlamak kabildir. Ancak, gelecek sene veya müteakıp seneler zarfında vatandaşların iştira ve tediye kabiliyetlerinin ne derecede olacağını kestirmek müşküldür. Bütçe ve maliye politikasında bir hükûmet için en büyük hikmet ve basiret, neye mal olursa olsun, tevazün esasından ayrılmamaktır. Onun için gerek hükûmetin ve gerek bütçe encümeninin tevazün şiarını esaslı bir azimet noktası olarak ele almalarını takdir ile karşılamak lâzımdır. Şu da muhakkak ki, bütçe encümeni; Meclis hey'eti umumiyesine takdim ettiği bütçeyi; en fena ihtimalleri nazarı dikkate alarak tesbit ve tevzin etmiştir.

Bu seneki bütçede hükûmet tarafından olsun, encümen tarafından olsun, çok esaslı tasarruflar yapılmıştır. Bütçede yapılan tasarrufların yekûnu geçen senelere nisbetle kırk milyon lira kadar bir şey tutuyor. Bütçede mutlak bir tevazün esasının muhafazası şart olduğuna göre, bu tasarrufatı yapmak zarurî idi. Yalnız bu nokta etrafında bazı müzevirlerin ortaya attıkları safsatalara vatandaşların aldanmaması lâzımdır. Meselâ,

— "Madem ki, hükûmet ve Meclis için bütçede kırk milyon tasarrufuna imkân vardı. Bu tasarrufat, geçen seneler içinde niçin yapılmadı?" diyorlar.

Muhakemesi basit, vaziyetin iç yüzünü bilmiyen bazı vatandaşların bu safsata karşısında tereddüde düşmeleri mümkündür. Hakikatte yapılan tasarruflar; mutlaka eskiden israf edilen paraların bu sene tasarruf edilmesi değildir. Bilâkis bu tasarruflar; memleket ve halk için faydalı birçok işlerin geri bırakılması, birçok nafıa teşebbüslerinden vazgeçilmesi, memlekettetki imar ve inşaat faaliyetinin durdurulması, açılması tasavvur olunan bazı mekteplerden sarfınazar ederek, mevcutlardan bazısının kapatılması pahasına vücut bulmuştur. Buna benzer tasarruflar karşısında sevinmek değil, üzülmek icap eder. Şüphe yok ki; bu arada lüzumsuz sayılan ve miktarı çok mahdut olan bazı masrafların da önüne geçilmiş bulunuyor.

Nihayet hükûmeti ve bütçe encümenini bu yolda tasarrufata sevkeden sebep malûmdur: Geçen seneki varidat tahminatı 220 milyon iken tahakkukat ancak 190 milyonu bulmuştu. 2 rakkam arasındaki bu büyük fark; alelâde bir tahmin hatasından ibaret değildir. Bu neticeyi tevlit eden sebepleri; daha evvel tahmine imkân olmıyan fevkalâde hâdiselerde ve onun tesirlerinde aramak lâzımdır. Bu hal; yalnız bizim memlekete münhasir değildir. Her memleket aynı hâdise ve neticelerden müteessir olmuştur. Bunların hepsi de müşkülâttan kurtulmak için, müvazene ve tasarruf düsturundan başka tutulacak bir çare bulamamışlardır. Herhalde, Türkiye'yi iktısadî ve umumî buhran münasebetile maruz kaldığı müşkülât cephesinden Türkiye'nin vaziyetini başka memleketlerle mukayese edince, âtiye büyük bir emniyetle bakabiliyoruz.

Bizim hatamız şudur: giriştiğimiz işlerin en tabiî neticelerini daha evvel hesap etmiyoruz. Sonra o neticelerle karşılaşınca şaşalayıp kalıyoruz. Bu gün; devlet bütçesinde ve umumî hayatta tasarruf zarureti; memleketin işlerini daraltıyor, çalışma sahaları azalıyor. Bunun en tabiî neticesi birçok vatandaşların işsiz kalmasıdır, şikâyet ve ıstırapların artmasıdır.

İşte Büyük Meclisin tetkike başlıyacağı bütce vaziyeti budur. Bütçe üzerinde, Mecliste esaslı bir tadilât yapılacağını sanmıyoruz. Çünkü tasarruf ve iktısat noktasından icrası mümkün olan her şey; hükûmet ve encümen tarafından yapılmıştır. Eğer Yüksek Meclis, ancak mazbatasında gelecek sene için tasavvur edilen esaslar dairesinde bir tasarruf politikası takibini iltizam ve bunu hükûmete havale ederse, önümüzdeki senenin bütçesinde pek esaslı tadilât ve tasarrufat olacak demektir.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Maliye Vekilinin izahatı

ANKARA, 14, A.A. — Büyük Millet Meclisi bugün Reis Kâzım Paşa Hazretlerinin riyasetinde toplanmıştır. Celsenin küşadını müteakip makamı riyaset 1931 bütçesinin heyeti umumiyeye verilmiş olduğunu ve müzakeresine başlanacağını bildirmiş ve bunun üzerine Maliye vekili Abdülhalik Bey söz alarak bütçe hey'eti umumiyesi hakkında atideki beyanatta bulunmuştur:

Maliye vekilinin nutku

"Muhterem arkadaşlar;

1931 bütçesini huzuru âlinize takdim ve tasvibinize arzederken diğer bütçelerden farklı olan bir iki noktası olduğunu da arza mecburum. Bu bütçenin varidatını takdir ve tahmin ederken malî tahmin usullerinde olduğu gibi birkaç senelik varidatın yekûnunu alarak vasatisini almış değiliz. Bütçenin manzarası geçen seneki bütçeden yüzde 20 derecesinde bir tenzilâtı ihtiva etmektedir. 927 - 928 - 929 büt-

(Devamı beşinci sahifede)

Devairde devamsız memurların çokluğundan şikâyet edildi

Izmit meb'usu istikraz aktı teklifinde bulundu ve Istanbul Liman şirketine şiddetle hücum etti

Istikraz münakaşası — Kabul edilen bütçeler — Kıbrıslı iki arkadaş — Devairde daktilolar memurlarla aynı odada çalışmalı mı?

Meclis içtima halinde; köşelerde Abdülhalik ve bütçe encümeni reisi H. Fehmi Beyler

ANKARA, 14 (Telefonla) — Mecliste Maliye Vekilinin 1931 bütçesi etrafındaki müdellel izahatini müteakıp bütçe encümeni mazbata muharriri Kemal Zaim Bey kürsüye gelerek bütçenin masraf kısmını geçen seneki bütçeye nisbetle olan farkını mukayeselerle tahlil ederek anlattı:

Devamsız memurlar

Bundan sonra ilk sözü Kastamonu meb'usu Dr. Suat Bey aldı. Suat Bey maaş fasıllarının yüzde kırk kadar bir nisbet teşkil ettiğini ileri sürerek bu nisbetin zamanla tenzili çarelerini aramak lâzım geldiği noktasında ısrar etti. Ve dairede devam

(Devamı 5 inci sahifede)

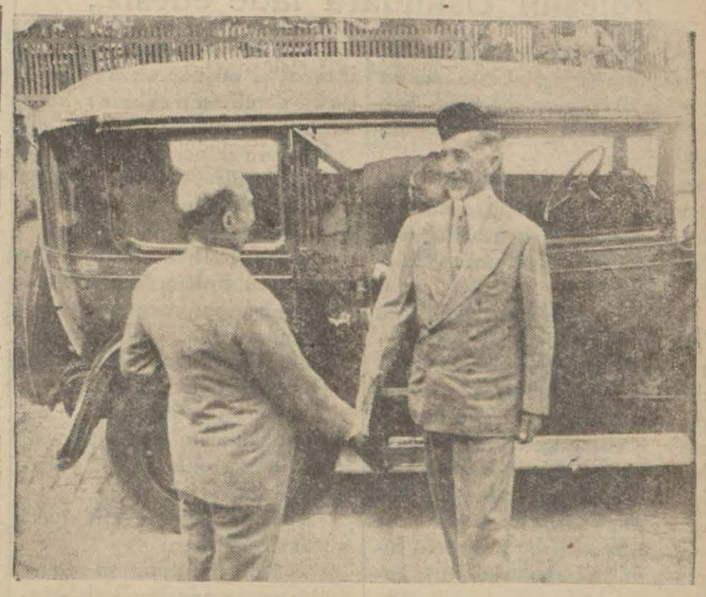

Kral Hz. teşiye gelen vali Muhiddin Beyin elini sıkıyorlar

Kral Feysal Hz. dün müfarakat ettiler

Kral Hz. gazetecilere beyanatında Türkiyede gördükleri muhabbetten tahassürle bahsettiler

Altı günden beri şehrimizde bulunan Irak Kralı Feysal Hz. dün şehrimizden ayrılmışlardır.

Kral Hz. dün sabah akraba ve taallûkatının ziyaretlerini kabul buyurmuşlardır. Şehrimizde bulunan bir çok Iraklılar dün sabah Dolmabahçe sayarına giderek Kral Hz. ne bilvasıta tazimatta bulunmuşlar ve Irak Maliye Nazırı Rüstem B. ile Başmabeyinci Saffet Paşa ile görüşmüşlerdir.

Vaki olan davet üzerine, dün İstanbulda intişar eden Türkçe gazetelerden birer muharriri saat 11 de Dolmabahçe sarayına gitmiş ve Kral Hazretlerinin Türkiye ve İstanbul halkına hitap eden âtideki beyanatını lelâkki eylemişlerdir.

"Uzun seneler geçirdiğim sevimli Türkiyeyi vuku bulan

(Devamı ikinci sahifede)

Kral Hz. ve teşyie gelen İngiliz sefiri George Clerk cenapları

Fazilet Karmanyolacıları

Yazan: FAZIL AHMET

Gazete sahifelerini bir nevi zekâ mezbahası haline getirmek yeni görülen şeylerden değildir. Muhtelif zamanlarda Türk matbuatının şerefli yolu etrafına pusu kurarak orada fikir haydutluğu ve hakikat kasaplığı eden kimselere çok rastgelindi.

(Devamı 5 inci sahifede)

Daha neleri varmış!

Ağaoğlu Ahmet Bey Meclis koridorunda mebuslara Arif Orucun şu hikâyesini anlatmıştır: Ahmet Bey meb'usan müdürü iken Arif Oruç nasılsa kendisine sokularak bir gazete neşretmek için hurufat ve saire alır ve hemen bunları satarak parasını yer. Devleti dolandırmış olur. O zamanlar Meclis; matbuat müdüründen bu meseleyi istizah etmiş ve Ahmet Beyi sıkıştırmıştı.

Milliyet

23 temmuzda başlamak üzre bir

Tenis turnuvası

tertip etti. Bu turnuvaya dahil olmak isteyenler kayıt ve iştirak şeraitini iç sahifelerimizde okusunlar.

Güreşçilerimiz dün Atinaya gittiler

Güreşçilerimiz cumartesi ve pazar günü yunanlılarla çarpışacaklar

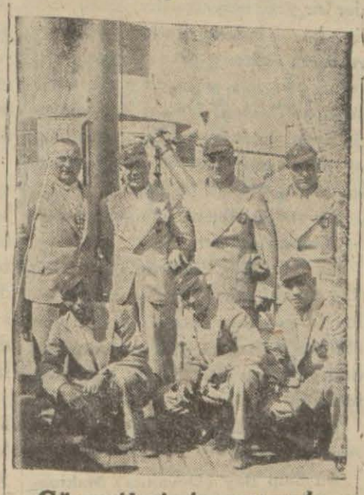

Güreşçilerimiz vapurda

Atinada Yunan güreşçileri ile iki temas yapmak üzere, Kumkapı güreş takımı dün "Ege" vapuru ile Pireye hareket etmiştir.

Takım kulüp erkânından İsmail Hakkı Beyin riyasetinde Saim, Adnan, Vefik, Bedri, Mustafa ve Cafer Beylerden mürekkeptir. Bunlardan Saim 72, Adnan 79, Vefik 66, Bedri 61, Mustafa 87, Cafer de 56 kilodur.

Güreşçilerimiz, perşembe günü Atinaya varacaklar ve iki gün istirahatten sonra ilk karşılaşmayı cumartesi akşamı yapacaklardır. Bu ilk temasa üç güreşçimiz iştirak edecektir. İkinci ve daha mühim temas, pazar günü akşamı yapılacak, buna da üç güreşçimiz iştirak edecektir.

Güreşçilerimiz gene "Ege,, vapuru ile avdet edeceklerdir. Gençlere muvaffakıyet temenni ederiz.

Meclisin tarihî celsesi

Arkadaşlar, ileri gitmeyin buralarda Çerkesler, eşkıyalar vardır sizi soyarlar demiş. Ipsiz Recep namında bir çete bulmuş. Bizi bu yollarda Ankaraya götür demiş ve bunları almış akşamleyinbir yere götürmüş akşam olunca Arif Oruç Ipsiz Recebe yaranmış bunları biliyor musun? Bunlar Anadoluda Mustafa Kemal Paşaya tam otuz bin sarı altın götürüyorlar demiş. Bunları boğalım ve paraları paylaşalım demiş. Ipsiz Recep ben bunu yapmış olsaydım dağdan inipte vatanıma hizmet etmek için buraya gelmezdim. Ben eski fenalıklarımı vatana hizmet ederek unutturmak affettirmek için geldim demiş ve bunu kat'iyyen yapamamdemiş. Ondan sonra Ipsiz Recep, efendiler; yanımızdaki bu adam sizi soydurmak, boğdurmak, elleri nizdeki paraları aldırmak istiyor. Belki siz ilerde bir çok çeteler ve sa-

(Devamı ikinci sahifede)

Ticaret ve sanayi bankası

Dün öğleden sonra tediyatını tatil etti

Banka dün kepenklerini kapamıştır.

İki gün evvel Ajans telgrafları Bank de Geneve'in kişeleri ni kapattığını bildiriyordu.

Dünyanın büyük bankalarından biri olan Bank de Genevein bu şekilde malî sahadan çekilişi şehrimiz malî mahafilinde derhal tesirini göstermiştir.

Sabık Hidiv Abbas Hilmi Paşa tarafından tesis edilen Ticaret ve Sanayi bankası Abbas Hilmi Paşa evvelki sene mevcut sermayesini bankadan çe-

(Devamı 5 inci sahifede)

I Mart 1340
Saat 18,45

Aydın meb'usu Reşit Galip beyin bu unvanlı makalesini yarınki nüshamızda okuyunuz.

Aşk anketi

Münderecatımızın çokluğundan aşk anketini bugün derc edemedik. İtizar ederiz.

Politika

Falih RIFKI

HARP SONRASI

"Akşam' da N.S.'in bir yazısını okudum. Serbest fırka havasının hepimizi bir takım istikametlere nasıl kaptırdığını anlatmaktadır: "— Muharebede muhalefet nasıl bir hiyanet ise, inkılâpta muhalefet de öyle bir hiyanettir."

Muharrir, bizi vergileri indirmeğe sevkeden Serbest Fırka havasının zararlarından bahsetmekte ve inkılâp hızının durulma tehlikesini anlatmaktadır.

* * *

Her şeyden evvel bütün eski görüşlerimizi ve bilgilerimizi tasfiye etmeliyiz. Mekteplerinde okuduğumuz yirminci asır yalnız 14 sene yaşamıştır. Büyük harp onu çocuk yaşında öldürmüş ve 1914 te yirmi birinci asır doğmuştur. 1914 ten sonraki dünya değişikliklerini, ilmî, fennî ve iktısadî yeni müesseseleri tetkik etmemiş olanlar, öteki asrın adamlarıdır.

* * *

Eski asrıhazır kelimesinin yerini şimdi harpsonrası kelimesi almıştır; harpsonrası iktısadiyatı, harpsonrası edebiyatı, harpsonrası ahlakı.. Biz bu harpsonrası'nın esrarlarını öğrenmek lâzımdır.

* * *

Fransız ihtilâli çoktan edebiyat ve demagoji olmuş, iktısat ve sanayi ihtilâli başlamıştır. Bu ihtilâl her memlekette, her şehirde, her cadde ve sokakta, borsa ve pazarlarda kurban alıp vermektedir.

Bütün büyük ihtilâllerde olduğu gibi, en tehlikesiz ve kurtarıcı saf, ön saftır. Çiğnenmeğe mahkûm irtica safı değildir.

* * *

Liberalizm ve fertçilik te-

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

Londra sefirimiz Ferit Beyin kerimeleri Emel Ferit Hanımla Vahit Yusri Beyin Pariste nikâhları kıyıldığını yazmıştık. Resmimiz Vahit Yusri Beyle Emel Ferit Hanımı ve nikâhta şahit sıfatile hazır bulunan İngilterenin Paris sefiri Lord Tyrrell Cenaplarını göstermektedir.

İSTANBULUN İLK GÜNLERİ

No : 60 Yazan : M. Yavuz

Imperatora haber

İkinci Murat şu haberi saldı : "Tez Ulah kölesini Üsküdara iade edesiz,,

O vakit siz çok küçüktünüz, Padişahım! Memlekette sükûn ve âsâyiş tekarrür edince, ben de (Bursa)yı görmek merakı uyanmıştı.

(Bizans) tan Edirne ve Bursaya gidip gelen tacirlerden birinin yanında hem Bursayı hem de Edirneyi ziyaret etmiştim.

O devirde Bursa ve Edirne Türkiyenin en mühim şehirlerindendi. Bursayı çok beğenmiştim.Şehrin üç dört imaretin de her zaman, fıkaraya et, ekmek, çorba dağılırdı. Bursanın bedestenleri elmas, inci ve sair ipekli kumaşlarla dolu idi. Bedestende Türk kadınları da alış veriş ediyorlardı. Şehirdeki hiristiyan kadınları da Türk kadınları gibi kapalı gezerlerdi.

Türkler tamamen Bizans etrafında yerleşmişlerdi. Anadolu tarafında (Üsküdar) da Türkler oturuyorlar, Bizans'a Rum kayıkçıları vasitasile geçirilen yolculardan geçit resmi alıyorlardı.

Bizanslılar Türk kıyafetinde gördükleri insanlara fevkalâde hürmet ediyorlardı. Frenklere karşı ise büyük adavetleri vardı.

« — Kiliseleri birleştirelim derken az kaldı yerimiz yurdumuz elden gidiyordu!»

Diyerek, Türklere boyun eğmekten çekinmiyorlardı.

İmparator bile İkinci Murad a son derece muti idi. İmparatora Yuanis, Bizans'ın kendisin de kalması ve bütün Trakyada Silivrinin ve tek bir kalenin kendisinde kalması için Padişaha her sene on bin duka altını vergi veriyordu.

Bizansta, Venediklilerin olduğu gibi, Türklerin de rumlarla ticaret işlerine nezaret etmek üzere bir zabitleri vardı.

Üsküdar tarafından, türk evlerinden her hangi bir hiristiyan köle kaçıp ta Bizans'a gelse, imparator veya adamları onu derhal iade ederlerdi.

Hattâ, ben Bursada iken bir gün, türk beylerinden birinin Ulah kölelerinden biri nasılsa Bizans'a kaçmıştı. Türk beyi padişahtan kölesinin buldurmasını rica etmişti. Kölenini Bizans'a iltica ettiği duyulunca İkinci Murat, imparatora haber gönderdi:

"— Tez ulah kölesini Üsküdara iade edesiz!,,

Yuanis günlerce köleyi arattı, bulduramadı.

Köle, kendinin iade edilmek ihtimalini düşünerek Yedikule de bir demircinin evinde saklanmıştı.

Padişah ikinci bir haber daha gönderdi:

"— Köleyi bulmak için, benim gelmemi mi istiyorsun?,,

Yuains, bu haberi alınca telâşa düştü. Sultan Muradın icabında pire için yorganı yakacak kadar asabî ve kindar bir hükümdar olduğunu biliyordu.

Günlerce uyku uyumadı..

Kıyafetini değiştirerek, Bizans sokaklarında dolaştı ve nihayet kendi elile köleyi yakalamağa muvaffak oldu.

İmparator bu muvaffakiyetini tasvir ederken:

"— Köleyi bulduğum zaman dünyanın en meşhur kalelerinden birini fethetmiş gibi sevinmiştim...,,

Demişti.

Köleyi — bir daha kaçmasın diye — kollarından ve ayaklarından bağlıyarak, muhafaza altında, bir kayığa bindirdi ve Üsküdara gönderdi.

Siz o vakit çok küçüktünüz, padişahım! Ben Bursadan Edirneye geldiğim zaman, şehrin en güzel yerinde pederiniz İkinci Murat büyük bir cami yaptırıyordu.

Siz o sene ondokuz, yirmi yaşlarında aslan gibi bir gençtiniz. Vezirazam Halil Paşa ile aranız çok açıktı. Bunun sebebini o zaman bana şöyle izah etmişlerdi:

"— Sultan Mehmedin birinci cülûsundan sonra Manisaya gönderilmesinde Halil Paşa âmil olmuştur. Sultan Mehmet bundan dolayı Vezirazam Halil Paşaya kızgındır. Ondan intikam almak fırsatını kollayor!,,

Halbuki siz o vakit Manisadan Edirneye yeni gelmiştiniz. Saltanatı terkettiği halde memleketi filen idare eden pederiniz o günlerde sizi evlendirmek le meşguldü.

Varna gazasından sonra devletin nüfuz ve satveti eskisine nazaran üç dört misli büyümüştü.

"— Böyle bir günde oğlum Sultan Mehmedi evermeliyim,, Diyordu.

Sultan Murat, Türkmen beylerinden Zülkadir oğlu Süleyman Beyin kızlarından birini almak istiyordu.

Bitmedi)

---

melleri üzerine artık yeni müessise kurulamaz.

Şimdi büyük sanayi ve iktısat memleketlerinde ifLâs eden ler yalnız fabrikalar, ticarethaneler, çarşılar değil, iktısadî, sınaî, ticarî sistemlerdir.

* * *

Türkiye'nin zengin devlet olmasından, devletin büyük kazanç kaynakları üzerine atılmasından başka yol yoktur.

Yapılacak şehirler, yapılacak köyler, yapılacak kanallar, yapılacak sanayî, ticaret ve ziraat, hepsi zengin devleti beklemektedir.

Fakir devlet, Türkiye'nin felci demektir.

* * *

Başka türlü istiklâl hareketini tamamlayamayız. Müstemleke zaptedilmiş toprak olmaktan çoktan uzaklaşmıştır: Eski muazzam Rusya, bütün müstemlekelerile birlikte, bizzat iktısat ve sanayi Avrupa'sının müstemlekesi idi.

* * *

Boyuna düstur araştırmaktan ne çıkar? Devlet teşebbüs etmezse, devlet tecrübe etmezse, hangi birikmiş millî sermayenin teşebbüsünü ve hangi uğraşmış ve öğrenmiş iş kafasının tecrübesini bekliyoruz?

* * *

Bugün Avrupa sermayesi, eskisinden bin kat daha siyasî dir. Eski diplomatın Ataşemiliterinin yerini, şimdi, iktısat adamı almıştır.

Yeni diplomasinin casusları artık iktısat müesseselerinin dosya ve hesapları içinde çalışıyor.

* * *

Evvelâ 300, sonra 400, sonra 500 milyona doğru gideceğiz.

Bize bir Türkiye plânı lâzımdır. Bu plân Türkiye'nin bütün inkişaf imkânlarını ve ihtiyaçlarını tesbit edecek, en kısa zamanda 300 milyonu verecek, en kestirme işletme vasıtaları üzerinde bütün teşebbüsleri, sermaye ve kredileri teksif edecektir.

Bunun ismi "hücum,, olacaktır. Nereye? Bunu en büyük mutahassıslardan öğreneceğiz. Belki Menderis'e hücum, belki Samsun deltası'na hücum, belki Adana'ya hücum....

* * *

Her şeyden evvel bir şart: Eski asrın malûmatı yerine yeni asrın ilmi!

Genç kafalar Türkiye'nin kurtuluş kavgasının ana istikametlerini aramakta ve hakiki cephesini kurmaktadır.

Falih RIFKI

HARİCÎ HABERLER..

Bütün gözler Bâle'e çevrildi !

Lüther sadece para isteyor. Fakat ortaya sürülen siyasî teminat meselesini bertaraf edebilecek mi?

Bir rivayete Göre de..

Almanlar Anschuso'tan feragat edebilekler

PARIS, 13 A.A. — Mali vaziyetin vahamet peyda etmesi üzerine Alman başvekili, Amerika reisicümhuru M. Hoover'e ikinci defa olarak müracaat etmiş ise de müşarünileyh kaçamaklı bir cevap vermiştir.

Halka beyanname

BERLİN, 13 A.A. — Kabine bugün saat 14 te dağılmıştır. Hükûmet neşrettiği bir beyannamede milleti soğuk kanlılığını muhafazaya davet etmekte ve Almanyanın, nefse itimat şartile, bugünkü müşkilâtı bertaraf edeceğinden emin olabilecegini ilâve eylemektedir.

M. Luther, Bâle'de

BÂLE, 13 A.A. — Alman bankaları müdürü M. Lüther tayyare ile saat 15,20 Berlinden buraya gelmiştir. Beynelmilel tediyat bankası umum müdür muavini M. Hulse mumaileyhi bekliyordu. Her ikisi de derhal bankanın merkez binasına gitmişlerdir.

Berlin, Bâle'den haber bekliyor

BERLIN, 13 A. A. — Tamirat meselesile alâkadar olan nazırlar saat 18,33 da tekrar toplanarak Bâle den gelecek haberlere intizar etmişlerdir. Öğleden sonra beynelmilel tediyat bankası müdürleri ile ihraç bankaları mümessilleri arasında aktolunan içtimaa dair saat 20 ye kadar henüz hiçbir şey bilinmiyordu. Maamafih, ihraç bankalarının 25 Haziranda Almanya'ya yapılan 100 milyon dolarlık kredinin tahdidine ve bunun 300 milyona iblâğına taraftar oldukları zannediliyor. Bu 3 hafta veya bir aylık kısa vadeli bir kredi olacaktır. Fakat bu kredi Alman bankasına ani ihtiyaçlarını karşılamak ve daha uzun vadeli bir muzaheret temini imkânlarını verebilecektir.

Siyasî teminat meselesi

BÂLE, 13 A. A. — M. Lüther, buraya gelir gelmez beynelmilel tediyat bankası içtima etmiştir. M. Lüther, Alman hükûmetinin vaziyetini izah eylemiştir. Bu izahat saat 20 ye kadar sürmüştür. M. Lüther'in tezi şu suretle hülâsa olunabilir.

Almanya'nın malî vaziyeti hemen ümitsiz bir haldedir. Almanya öyle para müşkülâtı karşısında bulunuyor ki bu müşkülât ancak para vasıtasile izale edilebilir. Diğer vasıtalar hiç bir şeye yaramaz. Merkez bankaları henüz vaziyeti kurtarabilecek teknik ve malî vasıtalara malik bulunuyorlar. Almanya merkez bankalarına müracaat etmekte ve kendilerinden bu vasıtaları bilâmühlet ve siyasî mülâhazalar karıştırmaksızın kullanmalarını istemektedir. Almanya, beynelmilel tediyat bankasından münhasıran vaziyeti derhal ıslah edebilecek naktı vasıtalardan gayrisini düşünmeksizin kurtarış eserini başlamasının talep etmektedir. M. Lüther'in izahatı heyecanlı olmuş ve bir dereceye kadar da tesir hâsıl etmiştir. Ve idare meclisi azaları esas itibarile inkisarı hayale uğramışlardır. Çünkü Alman hükûmeti, istediği tavizat mukabilinde sarahaten her türlü siyasi teminat vermeği bertaraf etmek arzusundadır. Bu şerait altında beynelmilel tediyat bankası mahafilinde bankanın aciz bir vaziyette kalmakta olduğu intıbaı mevcuttur. Bazı memleketlerin Alman hükûmetinin menfi hattı hareketini tasvip edemiyecekler ve hükûmetlerine sormadan M. Lütherin istemediği tedbirlerden hiçbirini alamıyacakları bedihidir. Hiçbir merkez bankasının Fransa'nın muzahereti olmadan Almanya hakkında böyle büyük bir kurtarış işine girişemiyecekleri de bedihidir. Halbuki Fransa için bu siyasî teminatın paha biçilmez kıymeti vardır.

M. Luther ne yapacak?

BERLIN, 13 A.A. — Iyi malûmat alan mahafile nazaran M. Lüther Bâle Alman hükûmetinin bazı tekliflerini götürmüştür. Bu teklifleri şimdiden tasrih etmek imkânsız ise de Alman bankası için kabil olduğu kadar çok ve uzun vadeli krediler verilmesi mukabilinde Anschluss'den sarfı nazarı mutazammındır. Maamafih bu husus henüz teeyyüt etmemiştir. Kruvazör hususunda ise hiçbir tavizde bulunmamak için M. Lüther kat'î talimat almıştır.

Amerikan bankasının şart'arı

BERLIN, 13 A.A. — Emin menabiden alınan malûmata nazaran Amerika bankası Alman maliyesine müzaheret için şu üç şartı dermeyan etmiştir.

1 - Alman bankası kredilerini en şiddetli bir surette tahdit edecektir.

2 - Alman hükûmeti sermayenin çekilmesini men için kanunî tedbirler alacaktır.

3 - Dahilî bir istikraz aktolunacak ve bu istikrazın hasılâtı duyunu mütememincenin tarsininde kullanılacaktır.

Almanya şu cevabı vermiştir:

1 - Vazedilmiş bulunan tahdidattan daha şiddetlisi Alman iktisadiyatının bundan bir iki hafta evvelden yıkılmasını mucip olabilirdi.

2 - Tecrübe göstermiştir ki sermayenin ihracını men'eden kanunlar, buhran esnalarında, kat'iyyen müessir olamazlar.

3 - Dahilî bir istikraz akti şimdilik ciddiyetle derpiş edilemez. Çünkü, mevduatta bulunan Almanlar sermayelerini toptan çekmektedirler.

Mevduatın yüzde beşini tediye ediyorlar

BERLIN, 13 A.A. — Bütün Almanya'da bankalar ancak mevduatın yüzde beşini tediye etmektedir. Berlin'in büyük bankaları zabıta kuvvetlerinin muhafazası altındadır. Çek kişelerinde birçok arbedeler çıkmıştır. Muhtemel karışıklıkları bastırmak için zabıta hususî tertibat almaktadır.

DİPLOMAT ÇANTASI.

4 14 23 Temmuz

Milletlerin hürriyet ve istiklâl uğurundaki mücadelelerinde temmuz ayının garip bir talii vardır. Bu ay, onar gün fasıla ile üç büyük inkılâba sahne oldu: 1776 temmuzunun 4 üncü günü Amerika, İngiliz tahakkümüne karşı isyan bayrağını açtı ve istiklâlini kazandı. 13 sene sonra 1789 senesi temmuzunun 14 üncü günü, Fransız milleti, Bastille hapishanesini zaptetmekle on altıncı Luinin istibdadını devirdi. 1908 senesi temmuzunun 23 ünde de Türkler Abdülhamidin istibdadına karşı ayaklandılar. Binaenaeyh on gün evvel Amerikalılar istiklâllerinin 156 ıncı senesini idrak ettiler. Bu gün Fransızlar büyük ihtilâllerinin 142 inci senesini idrak ediyorlar. On gün sonra da biz meşrutiyet inkılâbımızın 26 ıncı yıldönümünü idrak edeceğiz.

Amerika ihtilâli, Fransız inkılâbına on üç sene tekaddüm etmekle beraber, şümul ve ehemmiyet itibarile ve milletlerin mukadderatı üzerine icra ettiği tesirler dolayısile tarihte daha meşhurdur. 142 sene evvel 16 ıncı Lui, Fransanın malî müzayakası karşısında Etagenero'yu içtimaa davet etmişti. Bu Eta genero, derebeylerin, papas sınıfının ve halk tabakasının, bir buçuk asırdan beri toplanmayan bir meclisi idi. Kralın maksadı, malî müşkülâta karşı almağı tasavvur ettiği tedbirleri bu heyete tasdik ettirmek ve sonra da Meclisi feshetmekti. Fakat Eta genero bir defa toplandıktan sonra dağılmadı. Kendi kendini meclisi müessisan ilân ettikten ve meclisteki derebeylerin ve papas sınıfının nüfuzlarını izale ettikten sonra Fransaya kısa fasılalar istisna edilecek olursa, bir buçuk asırlık demokrasi hayatı yaşatacak olan parlâmentonun nüvesini teşkil etti.

Fransanın millî bayramı, Bastille in zaptı tarihi olan 14 temmuz olarak kabul edilmiş olmakla beraber, asıl inkılâp hareketi, 4 ağustos gecesi vuku bulmuştu. Çünkü meclisin, derebeylik ve kilise imtiyazlarını ilga ettiği tarih, bu 4 ağustos gecesi idi. Esasen Fransız inkılâbının en mühim bir neticesi de siyasî kuvvetin, doğuma istinat eden imtiyazlı sınıfların elinden çıkararak halk tabakasına, yani millete intikal etmesi idi.

Fransız inkılâbından beri aradan bir buçuk asra yakın br zaman geçti. Bu müddet zarfında demokrasi fikri,bir saatin rekkası gibi gâh sağa, gâh sola doğru gitmiştir. Fakat daima ileri yürümüştür. Hâlâ da hızını aldığı iddia edilemez. Çünkü demokrasiye doğru yürümek kemale doğru gitmektir. Bizde meşrutiyet inkılâbı 26 sene evvel olduğu halde hakiki demokrasi, tarihin en büyük demokratı olan Gazinin işaretile Cümhuriyet devrile başlamıştır.

* * *

Ingiliz Nazırları

Mac Donald, Henderson Parise hareket ettiler

LONDRA, 14 A. A. — Başvekil M. Mac Donald ile hariciye nazırı M. Henderson Parise gitmek üzere saat 11 de Londradan hareket etmiş lerdir.

LONDRA, 14 A.A. — M. Henderson Parise gitmek üzere başvekil ile birlikte Londradan ayrılmadan evvel şu beyanatta bulunmuştur:

"Bu seyahata fevkalâde şerait içinde çıkıyoruz ve bunu pekala biliyoruz. Maamafih beynelmilel tediyat bankasının dün vermiş olduğu karar vaziyeti herhangi bir suretle teskin etmiş olmalıdır. Bunun böyle olduğunu ümit ediyorum. Başvekil ile benim Berlini ziyarete gitmemizden asıl maksadımız yalnız Avrupa milletleri ile İngiltere arasında değil; fakat bilhassa Fransa ile Alman ya arasında dostane münasebetleri teşvik etmek ve bunun için elimizden gelen herşeyi yapmaktan ibarettir.

Parisi ziyaretimiz meselesine gelince, bu seyahatimizin gayesi müstemlekât sergisini gezip görmeğe münhasır olacaktır. Bununla beraber M. Briand ile ve belki diğer nazırlar ile de görüşeceğim.

Meclisin tarihî Celsesi

(Başı 1 inci sahifede)

ire bulunabilir ve onlara soydurur dikkat ediniz demiş. Efendiler o hâdisenin içinde bulunan şimdiki Yeni sinema sahiplerinden Hüsein Bey Devlet Demiryolları Müdürü Umumumisi Haşım Beyin biraderi Salâhaddin Bey ve gazeteci Sadri Etem Beydir. Onlar da yaşıyor, Arif Oruç ta yaşıyor.Efendiler bu hakikat, Anadoluya gelince tahakkuk etmiş, tam yapacağ işi aramak için iyi bir yer bulmuş doğru Çerkes Etemin yanına gitmiş onun bütün hiyanetlerine iştirak etmiş, beraber çalışmış Yeni dünya ve Seyyare gazetesini çıkarmış Çerkes Etem kaçarken bu hain kaçamamış yakasını elimize vermiş, uzun müddet hapiste yatmış sonra gençliğine acımışlar yattığı hapsi kâfi ceza görerek amali milliyenin husulüne kadar bir yere nefyetmişler, âmâli milliye husul bulmuş,bırakmışlar, doğru İzmire gitmiş, orada Turan gazetesini çıkarmış, o gazeteyi çıkardığı Izmirde Nalbant Hulûsi Bey isminde birini dolandırmış bu yüzden üç ay hapse mahkûm olmuş, gazetesi kapanmış oradan kaçmıştır.

Bir ses — Bu hırsızlığa matbuat kanunu müsait midir?

Ali Saip Bey (Devamla) — Ondan sonra daha bir çok mücesseseler dolandırmış, resmi bir yerden aldığım malûmata göre bu adam yazdığı yazıların âkibetinden korktuğu için...

Haydar Rüştü Bey (Denizli) — Akıllıdır kâfir.

Ali Saip Bey (Devamla) Makinesini Yarın gazetesi namına emvali metrukeden satın aldıktan sonra karısının namına mal etmiştir. Bunu da müsadere edilmesin diye yapmış. Yarının sahibi imtiyazıkendisi değil, refikası imiş (Güzel sesleri).

Yusuf Bey (Denizli) — Hakikaten mert adammış.

Ali Saip Bey (Devamla)— İzmit davası neticesinde makinesi haczolunur mülâhazasile onu anasının üzerine naklettirmiş ve son günlerde elinde bir miktar para bulundurmak mülâhazasile Akşam gazetesinde - ne olduğunu bilmiyorum - Mehmet Beye üç bin yedi yüz liralık bir senet vermiş. Halit efendiden bin iki yüz lira ve Sürenyan efendiden yine bin iki yüz liralık hurufat almış ve onları derhal karısı üzerine mal etmiş. Kendi üzerine yalnız senet ile borçlanmış şimdi de parayı vermedği için mahkemeye verilmiş kâğıtçı Müsyü - pek hatırlıyamıyorum - Penha efendiden iki yüz liralık mal almış parasını vermemiş mahkemeye düşmüştür. Selânik Bankasından aldığı bin küsür lirayı vermemiş ve buna mukabil demiştir ki, sizin namınıza ilânat yaptım. Onlar parayı onun şahsına verdiklerini: ilân icin teklif yapmadıklarını söylemişler. Hâlâ Mahkemede sürünüyor. Üsküdar Bankasından bin lira almış vermemiş. Buna benzer usullerle piyasayı tedhiş ederek para almış. Kendisi gûya baş muharrir imiş ve 150 lira maaşı varmış gibi bir vaziyet ihdas etmiş ve bu paranın da haciz olunmamasını temin için maaşını peşin aldığına dair bir de senet vermiştir.

(Devamı var)

SON DAKİKA

Türkiye - Bulgaristan

Sofya gazetelerinin mütaleaları

SOFYA, 13 A.A. — Gazeteler Türkiyenin yeni sefiri Tevfik Kâmil Bey hakkında sitayişli makaleler yazarak kendisini zeki bir diplomat ve hararetli vatanperver olarak tavsif etmekteder. Mir gazetesi Hüsrev Beyin halefi olmağa lâyik olan yeni sefiri selâmlamakla mübahi olduğunu söyliyerek Tevfik Kâmil Beyin Türk - Bulgar münasebatının takviyesine vusul için takip edeceği yolun temamen çizilmiş olduğunu kaydediyor ve diyor ki: "Bu yol sulh, anlaşma ve samimî dostluk yoludur.

Türkiyenin şerefli Reisi Gazi Mustafa Kemalin memleketimiz hakkında beslediği ve Tevfik Kâmil Beyin tercüman olduğu samimî dostluk hissiyatını kemali memnuniyetle karşılarak komşu Cümhuriyetin mümessiline bütün kalbimizle samimî bir faaliyet ve iki memleketin iktısadî ve siyasî refahını temin metuf mesaide seri bir muvaffakiyet temenni ederiz."

Fırka grupu dün toplandı

ANKARA, 14 A.A. — C.H. Fırkası Meclis grupu bugün saat 11 de Afyonkarahisar meb'usu Ali Beyin riyasetinde toplanmıştır. Sinop meb'usu İbrahim Alâeddin Beyin daireler kanun tasiyesinin mübayaa ve tevzi işlerine ait sual takririne Maliye Vekili Bey tarafından verilmiş olan cebabi izahat kâfi görülmüştür.

Bundan sonra ceza muhakemeleri usulü kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanun lâyihasının müzakeresine geçilmiş ve bu hususta birçok hatipler söz söylemiştir. Müzakeresinin perşembe sabahı devamına karar verilmiştir.

Iki memur adliyeye verildi

İZMİR, 14 A.A. — Kemalpaşa kazası muhasebei hususiye memuru vazifesini ihmal ve tahsildar da iki bin küsur lirayı zimmetine geçirmek cürümlerile ciheti adliyeye tevdi edilmişlerdir.

Feysal Hz. müfarakat ettiler

(Başı 1 inci sahifede)

bu ziyaretim münaasebetile her yerde mazhar olduğum hüsnü kabul ve meveddete karşı derin bir hissi şükran duyduğumu, ayrılmadan evvel, beyan etmek isterim.

Türkiyenin son senelerde ne kadar ümitbahş bir surette ilerlediğini görmekle hakikî bir meserret duydum. Memleketin hemen her köşesinde ve milletin hemen her tezahüründe hakikî ve esaslı tekaddüm ve intibah asarını gördüm. Türk milletinin ileriye doğru büyük ve metin adımlarla bu kısa müddet zarfında kateylediği azîm mesafe hiç şüphe yoktur ki, şayanı takdirdir, ve bir çok milletlere nümune olabilecek pek ciddî ve mes'ut bir misaldir. Böyle bir teceddüt ancak büyük bir mücahedenin semeresi olabilir. Şu terekkiyatın her safhasında, ziyaretim münasebetile şahsan tanımağa muvaffak olduğum Gazi Hz. nin eseri dehasını görmemek imkân haricindedir. Yeni Türkiyenin itikadımca hedef edindiği siyaset sulh ve selâmet dairesinde terakkî etmekten ibarettir. Bu siyaset bihakkın tefeyyüz etmek istiyen her milletin şiarı olmalıdır.

Hakkımda her yerde izhar edilen asarı meveddet ve bilhassa matbuatın samimî ve dostane neşriyatı kalbimde unutulmaz bir hissi şükran uyandırdı. Bunu Irak milletine karşı bu memlekete perverde edilmekte olan muhabbetin bir delili olarak telâkki eyledim, ve şüphe yoktur ki, iki millet arasında teyemmünen mevcut olan revabiti hasenenin daha ziyade kuvvetlenmesine vesile olacaktır. Irak ile Türkiye iki mücavir odada iki kardeş gibi yaşamalıdırlar. Cümlemizin samimî emelimiz de budur. Müşterek ve mütekabil menfaatlerimiz ile asırlardan beri aramızda teessüs eden kuvvetli rabıtalar itikadımca bunun en sağlâm temelidir. Bu beyanatıma hatime vermeden, ziyaretimden fevkalâde mesrur olduğumu ve bu dost memleketten ayrılmadan evvel umuma teşekküratımı ve hayirli temenniyatımı tekrar etmek suretile veda etmek isterim."

Bu esnade sarayın intizar salonunda birçok kimseler beklemekte idi. Bunlardan bazıları bilvasıta mazharı iltifat olmuşlar ve bir çoklarına da telgraf ile tevzi olunmuştur. Müteakiben bir zata 50 İngiliz lirası, muhtelif kimselere de vaziyetlerine mütenasip ve asgarî on Türk lirası olmak üzre para verilmiştir. Bütün bu tevziat dört bin lirayi geçmekte idi.

Bu esnada Sirkeci garında kral Hz. ni Alpullu'ya götürecek olan hususî tren ihzar edilmiş bulunuyordu. Tren bir furgon, bir yemek vagonu ile bir hususî vagondan ibaret idi. Bir müfreze polis istasyonda misafir salonu kapısından hususî vagon basamağına kadar mevki almıştı. Vali Muhiddin, polis müdürü Ali Rıza Bey saat 12 yi biraz geçe istasyona gelerek kral Hz. ne intizar başladılar. Biraz sonrada İngiliz ve Mısır sefirlerile Bağdat sefirimiz Tahir Lûtfi Bey geldiler. Kral Hz. maiyetlerinde seyahat edecek olan Irak Maliye nazırı Rüstem Beyle bakanmabeyncileri Saffet paşa, yaverleri Tahsin Bey, Irak sefiri Naci Bey, mihmandarları protokol umum müdür muavini Kadri Rıza ve Riyaseticümhur yaverlerinden Naşit Beyler olduğu halde 12 yi çeyrek geçe Sirkeci garını teşrif ve salonda bir müddet istirahattan sonra tam yaramda rasimei selâmı ifa eden polislerin önünden geçerek, trene geldiler. Burada teşyie gelen zevata veda ettiler ve yarımı bir kaç dakika geçe tren alkışlar, hayırlı seyahat temennileri arasında Alpullu ya hareket etti. Kral Hz. vagonun arka sahanlığından teşyie gelenlere iltifat etmekte idiler. Kral Hz. dün öğleden sonra saat 4 raddelerinde Alpullu'ya muvasalât ve şeker fabrikasını ziyaret etmiş ve akşam Alpullu'ya gelen ekspresе mersus hususî vagonla Viyanaya hareket etmişlerdir.

Irak sefiri ve mihmandarlar Kral Hz. ni hududa kadar teyi edeceklerdir.

Kral Feysal Hz. Türkiye ve Yunanistandaki emlâkini terk eyledikleri hemşireleri Şerife Fatma ve Şerife Sara Hf. ler, Şerif Zeyd'ın yakında şehrimize gelerek kral Hz. tarafından kendilerine terkedilen Büyükdere'deki köşkte yazı geçirecekleri haber alınmıştır. Köşkün tamirine başlanmıştır.

Kral Hz.nin ihtisasları

ALPULLU 14 (Hususi) — Şeker fabrikasını gezen Kral Hz. müessesenin defterine şu cümleleri tahrir buyurdular;

"Bu kelimeleri yazmadan bir kaç saniye evvel Gazi Paşa Hazretlerinin mukaddema yazmış oldukları tebrikmenniyatlarını okudum. O temenniyeyi tekrar etmekle memnuniyetim meşhun olan kalbimi bu defterе kaydeyıt ve müteşebbislerin ve bu azim iş ile meşgul olan zevatın devamı muvaffakıyetlerini bütün kalbimden dilerim

FEYSAL

Bir muayenede Kadıköy otobüslerinin yarısı çürük çıktı!

Ekonomi

Tütün ihracatımızın bu seneki vaziyeti

Bir çok memleketler bu sene tütünü başka yerlerden alıyorlar

Tütün ihracatımız bu sene hakikaten çok fena vaziyettedir. Şehrimizdeki bazı ecnebi tütün şirketlerinin faaliyetlerini daraltmış olmaları, Mısır gibi en mühim bir mahrecinJapon tütünlerinin rekabeti yüzünden hemen hemen kaybetmiş olması ve daha bazı sebepler bu günkü vaziyeti doğurmuştur.

İhracat ofisi tütün ihracatımızın eski vaziyetini iade ve yeni mahreçler tedariki için fevkalâde mesai sarfetmektedir.

Türk tütünleri dünyanın en nefis ve her tarafta rağbet görmüş tütünleridir. Geçen sene muhtelif ecnebi memleketler bizden şu nisbette tütün almışlardı:

Yugoslavya: Şark tütünü kâmilen İzmirden alır. Senevî mikdar takriben 125,000 kilodur.

Romanya: Takriben 4000000 pezeta kıymetinde tütün almıştır.

Çekoslovakya: Senevî 2 milyon liralık tütün almaktadır.

Fransa: Senevî 371,400 florin kıymetinde 401,540 kilo tütün almaktadır.

İngiltere: Mmeleketimizden senevî 71000 İsterlin kıymetin de 576000 kilo almaktadır.

İsveç: Şark tütünleri ihtiyacını kısmen bizden temin eden İsveç rejisi geçen sene 27000 kental tütün almıştı.

Maarifte

Vali

Aynı zamanda maarif işlerile de alâkadar olacak

Maarif vekâleti dün maarif eminliklerinin lâğvı hakkında vilâyete birtamim göndermiştir Bu tamimde valilerin maarif işleri hakkındaki vazife ve salâhiyetlerinden bahsedilmektedir Tamime göre bütün maarif işlerinin tanzimi tamamen vilâyete intikal etmiştir. Binaenaleyh vilâyetin mes'uliyet ve vazifesi artmıştır. İlk mektep muallimi ve baş muallimleri ile ilk tedrisat müfettişleri maarif müdürünün intihabı üzerine vali tarafından inha edilecektir.

Bunların tayin ve tebdili de maarif müdürünün teklifi üzerine valinin inhası ile olacaktır. İlk mektep hocalarının maaşlarına terfi ve tayinlerine de vali ehemmiyetle dikkat edecektir. Tamimde ilk tedrisatın ve ilk mektep muallimlerinin ehemmiyetinden israrla bahsedilmektedir.

Almanyadaki Buhran

Düne kadar piyasad mahsûs bir tesir hâsıl etmemiştir

Almanyadaki buhran ve markın sukutu şehrimizde de tesirini göstermekle beraber, bu tesir buhranın büyüklüğüne nazaran çok hafiftir.

İhracat ofisi markın sukutu ve iktisadî buhranı alâka ile takip ve piyasayı haberdar etmektedir.

Alınan malûmata nazaran, dün sabah Londra borsasında mark 31,15 ten açılmış ve öğle üzeri 21, 75 te kapanmıştır.

Dün Borsada mark 2,20,9 dan muamele görmüştür. Borsada dün Doyçe bank 40,000, Doyçe Oryent bank 12,00 İngiliz lirası satmıştır.

Alman bankaları dün mevdu atlarını almak isteyenlere karşı tediyede müşkülât çekmemişlerdir. Bu tediyatın mühim bir yekûna baliğ olduğu söylenmektedir.

Polis

Arkadaşlığa bakın!

Sarhoş arkadaşını pıçakla yaraladı ve 48 lirasını alıp kaçtı

Tavukpazarında bir handa oturan Sait Hasan ve Cemal isminde iki arkadaş Yenişehirde bir meyhanede oturup içmişler, sarhoş olduktan sonra odalarına avdet etmek üzere yola çıkmışlardır. Fakat bu sırada Cemal arkadaşlığa hiç yakışmayan bir şey yapmış, Saidin cebinde para olduğunu hissedince bu parayı almak için Saidi bıçakla bacağından ve kalçasından yaralayarak, cebindeki 48 lirayı da alıp kaçmıştır. Sait Beyoğlu Zükûr hastahanesine nakledilmiştir. Cemal aranmaktadır.

Arabacılar arasında kanlı kavga

Çatladıkapı iskelesinde arabacı Demir oğlu Mustafa, Ömer oğlu Mustafa, Kâzım ve Hüseyin isminde dört arabacı arasında araba kayışı yüzünden kavga çıkmış, bunlardan Kâzım ve Hüseyin Ömer oğlu Mustafayı bıçakla sağ kolundan, ayırmak için aralarına giren Mardik Karebeti de sol kolundan ağır surette yaralamışlardır. Kavgacılardan Kâzım ve Mustafa yakalanmışlardır. Hüseyin kaçmıştır.

Zeytinburnunda ağır bir cerh

Evvelki gün Zeytinburnunda İmalâtı harbiye fabrikası memuru Bürhaneddin Bey Nazifi isminde bir amele tarafından ağır surette yaralanmıştır.

Nazifi kendisini Bürhaneddin Beyin işinden çıkardığına zahip olmuş, bu zehapla muma ileyhin yolunu beklemeğe başlamış, ve evvelki akşam Bürhaneddin Bey fabrikadan çıkarken üzerine hücum edip ağır surette yaralamış, kaçmıştır. Nazifi şiddetle aranmaktadır.

Asansörde bir kaza

Maçkapalasta Safa Beyin hizmetçisi 21 yaşında Münevver Hanım evvelki gün hali harekette olan asansörden gafletle başını çıkarmış, ve ağır surette yaralanmıştır. Münevver Hanım Amerikan hastahanesinde tedavi altına alınmıştır.

Eli pıçaklı zorba

Aksarayda Sineklibakkalda oturan Mahmut evvelki gün dostu Emine ile Soğanağa mahallesinden geçerken önlerine Kasımpaşalı Hüseyin çıkmış, Emineyi Mahmudun elinden almak istemiş ve Mahmudu çakı ile ağır surette karnından yaralamıştır. Mahmut Cerrahpaşa hastahanesine yatırılmıştır.

Tutuşan kâğıtlar

Dün saat 3 te Adliye sarayı bahçesindeki kâğıtlar tutuşmuş, evvelâ yangın zannedilmiş, fakat bilâhara yangın olmadığı anlaşılmıştır. Kâğıtlar yandıktan sonra sönmüştür.

Vefasız metres

Tahtakalede Kebapçı hanında oturan seyyar satıcı Hamdi evvelki gün kalbine ekmek bıçağı saplayarak intihar etmek istemiş, yetişilerek kurtarılmış ve hastahaneye kaldırılmıştır.

Hamdi metresi Nerimanın kendisini terkederek kaçmış olmasından müteessiren intihara teşebbüs ettiğini söylemiştir.

Viyana polisinin bir hediyesi

Viyana polisi bir hatıra olmak üzere polisimize Viyana polis teşkilâtına ait bazı resimler göndermiştir. Polisimiz de buna mukabele olmak üzere Viyana polisine resim göndermiye karar vermiş ve dün Gülhane parkında muhtelif resimler aldırılmıştır.

Adanada sıcaklar

ADANA 13 — İki günden beri sıcaklar şiddetlendi. Derecei hararet gölgede 39 u bulmuştur.

Halk akşam olmadan nehir kenarında biraz serinlemek için banyo yapmaktaadır.

Fransızların bayramı

Dün 14 temmuz millî bayramları olduğu için fransız sefaret konağında bir resmî kabul ve bazı merasim yapılmıştır.

Behçet Bey

Tütün inhisarı umum müdürü Behçet Beyin Ankara'dan bugün şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Behçet Beyle beraber Ankara'ya gitmiş olan Bedri Bey avdet etmiştir.

Gene çarpıştılar

Evvelki gün Yusufpaşada 3390 numaralı kamyon ile 58 numaralı tramvay arabası çarpışmışlardır. Nüfusça zayiat yoktur. Musademe yüzünden seysüsefer varım saat durmuştur.

Mahkemelerde

Katil Hacı 12 sene hapse mahkûm oldu

Hacı maktul Musul meb'usunun vereselerine 2000 lira verecek

Sabık Musul meb'usu Nuri Beyi, Zehra isminde İranlı bir kadın yüzünden aralarında çıkan husumet üzerine bir gece Beyoğlundaki evine gireceği sırada ansızın önüne çıkarak bıçakla öldüren Hacı Bin İslâmın muhakemesi dün Ağırcezada intaç edildi.

Celse açıldıktan sonra Nuri Beyin ağır yaralı bir halde hastaneye nakli esnasında yanında bulunan polis memurları ile maktulün müdavatını yapan doktor şahit olarak dinlenildiler. Gerek doktor ve gerek polis memurları Nuri Beyin ameliyat masası üstüne yatırıldığı bir sırada:

— Beni Hacı Islâm vurdu... dediğini işittiklerini söylediler.

Bundan sonra Müddei umumî Cemil Bey iddianamesini dermeyan ederek Hacının İranlı Zehra H. ile Aksarayda, Sülüklü mahallesinde bir evde beraberce metres hayatı yaşadıklarını, Hacının iddiasına göre hattâ aralarında bir de çocuk olduğunu, Zehranın Nuri Beyin yanına avdeti yüzünden Hacı ile aralarında husumet mevcut bulunduğunu, Hacının Nuri Beyin ikametgâhına giderek Zehranın teslimini talep ettiğini, Nuri Beyin buna yanaşmaması üzerine Hacının kendisini öldürmeğe karar vererek kararını tatbik ettiğini, hâdisede taammüt ve tasmim mevcut bulunduğunu ileri sürerek katil Hacının ceza kanununun 450 inci maddesine tevfikan idamını, ancak 51 inci madde mucibince de cezasının 24 seneye tahvilini istedi.

Maznun vekili, müdafaasını yaparak Hacının cürmü sabit olmadığı iddiasile kendisinin beraetini istedi. Mahkeme müzakereye çekilerek akşam geç vakit kararı tebliğ etmiştir. Mahkeme, Hacının Nuri Beyi kasden ve tehevvür neticesi öldürdüğüne kanaat getirerek taammüt mevcut olduğu iddialarının reddile esbabı muhaffefeye nazaran kendisinin 12 sene altı ay ağır hapsine karar verdi. Hacı maktul Nuri Beyin veresesine ayrıca 2000 lira tazminat verecektir.

Arnavut Hacının muhakemesi bittikten sonra Nuri Beyin ölümünde iştiraki bulunduğu iddiasile Ağır cezaya sevkedilen Hacının ve Nuri Beyin müşterek metresi İranlı Zehranın muhakemesine başlandı. Zehra H. kendisine atfedilen cürmü inkâr etmiştir. Dinlenen şahitler de müsbet olarak bir şey söylememişlerdir. Müddei umumî Zehranın beraetini talep etmiştir. Mahkeme, müzakereden sonra maznunun beraetine karar verdi.

Sait Beyin katili

Beykoz spor klubü kaptanı Sait Beyi öldüren bahriyeli Cemal ve arkadaşlarının muhakemelerine dün Ağırcezada devam edilmiş, şahit sıfatile dinlenen Kiça vak'adan malûmatı olmadığını söylemiştir. Muhakemenin tahkikat safhası hitam bulduğundan müdafaa ve karar için muhakeme 16 ağustosa talik edilmiştir.

Odabaşı mahkemede

Hüsnü pehlivan isminde birini öldürmekle maznunÖmer Abit Hanı odabaşısı Ali Remzi Ef. nin evvelce beraetle neticelenen muhakemesine, temyizin kararı bozması üzerine Ağırceza mahkemesinde dün yeniden başlanmıştır. Mahkeme, vak'a mahallinde keşif yapılmasına karar vererek muhakemeyi talik etmiştir.

Saman iskelesi cinayeti

Saman iskelesinde kabzımallık eden Faris isminde birini meyhanede bir kavga neticesinde öldüren yazmacı Halilin dün Ağırcezada muhakemesine başlandı. Maznun Halil, cürmünü inkâr etti. Şahitler, Halilin, suçlu olduğuna delâlet edecek mahiyette sözler söylediler.

Mahkeme, gelmiyen şahitler için başka güne bırakıldı

Tenis turnuvamız

Milliyet 23 temmuzda başlamak üzere bir turnuva tertip etti

Gazetemiz, geçen sene olduğu gibi, bu sene de bir tenis turnuvası tertip etti.

Mütehassıs bir komite tarafından ihzar ve idare edilen bu turnuvanın şeraiti, yapılacağı tarih ve mahalli aşağıda ayrıca yazıyoruz. Büyük bir rağbet göreceğine emin olduğumuz bu turnuva 23 temmuz perşembe günü sabahı saat 10 da başlayacaktır.

HEY'ETİ TERTİBİYE

Fahrî reis: Siirt Meb'usu Mahmut Bey

Fahrî ikinci reis: Sir George Clerk Cenapları

Kâtibi umumî: A. Whittall

Veznedar: Zeki Rıza B.

AZA

Komite azaları âtideki zevattan müteşekkildir:

Ahmet Şükrü Bey, Galip Bey Server Bey, Mustafa Kibar Bey, Bürhan Bey, M. Vitalis, M. E. Anmitage, M. Bennet, M. Collins.

ŞERAİT

Birinci madde — Tenis turnuvası 23 temmuzda başlayacaktır ve yedi kısım olacaktır.

1)0 Hanım (Single)
2)0 „ (-Double)
3)0 Erkek (Single)
4)0 Erkek (Double)
5)0 Muhtelit (Mixte)
6)0 Junior erkek (Single)
7)0 — Junior erkek (Double)

Madde 2 — Galiple finalistlere (Milliyet) tarafından kupa ve mükâfatlar verilecektir.

Madde 3 — Angajman şeraiti şu suretle tesbit edilmiştir:

Herhangi katagoriye girecek olanlardan iki buçuk lira kaydiye alınır.

İki katagoriye girecek olanlardan dört, üç katagoriye girecek olanlardan beş lira alınacaktır. Juniorlardan ikişer lira alınacaktır.

Madde 4 — 16 temmuz perşembe gününden itibaren Beyoğlunda İngiliz sefareti karşısında Harti Stor bakkaliye mağazasında M. Hartiye, Taksimde Taksim Tenis kulübünde Mustafa Kibar Beye, İstanbulda Hamidiye caddesinde 1 numarada Zeki Beye müracaat edilecektir. Ücretsiz müracaatlar nazarı dikkate alınmayacaktır.

Madde 5 — Turnuvaya ancak amatör oyuncular girebilir.

Madde 6 — Bütün maçlar üç sette, finaller beş sette yapılacaktır. Juniorlar üç sette oynayacaklardır.

Madde 7 — Turnuvada beynelmilel tenis cemiyeti nizamnameleri caridir.

Madde 8 — Komite, turnuvanın hüsnü cereyanı için başka şartlar koyabilir.

Madde 9 — Komite lüzum görürse maçları tehir edebilir.

Madde 10 — Topları komite verecektir ve sahadaki komitenin kararile tecdit edilebilecektir. Dömi finallerle, finaller yeni ve bütün oyuncular Dunlop markası toplarla oynanacaktır.

Madde 11 — Oyuncular gazete ile davet edilecektir. Davet edilen oyuncu sahaya ilân edilen muayyen vakitte gelmezse hakkını kaybedecektir.

Madde 12 — Kaydedilenlerin listesi 18 temmuzdan itibaren (Milliyet) te neşredilecektir.

Madde 13 — Turnuvalar Taksim tenis kulübü kurtlarında yapılacaktır.

Madde 14 — Bu talimatnamede yapılacak herhangi tadilât derhal Milliyet'te neşredilecektir.

JUNİORLAR TURNUVASI

Juniorlar yani 17 yaşından aşağı oyuncular için bir turnuva tertip edilmiştir.

Seniorlar bu turnuvaya iştirak edemezler.

Turnuva maçlarına kaydedilenler meccanî duhuliye hakkını haizdirler. Oyuncular maçlarda ışbaşı vücut etmedikleri takdirde bu haklarını kaybederler.

Belediyede

Otobüsler

Kadıköydekilerin de yarısı faaliyetten menedildi

Sene başı dolayısile şehir dahilindeki bilûmum otobüslerin fennî teftişlerine başlandığını yazmıştık. Kadıköyünde işleyen 30 otobüsten 14 tanesinin fennî şeraiti haiz olmadığı anlaşılmış ve bunlar derhal faaliyetten menedilmişlerdir. Bu otobüslerin bir çok fennî noksanları bulunduğu, binaenaleyh yolcu taşımasında tehlike olduğu anlaşılmıştır.

Teftişatın İstanbul cihetine başlanmıştır. Henüz bu tarafta kat'î netice alınamamıştır.

Darülbedayide imtihanlar

Darülbedayi mektebinde imtihan neticeleri anlaşılmıştır. Sene başında ilk olarak birinci sınıfa alınan 8 talebeden dördü muvaffak olamamıştır. Muvaffak olamayan bu talebelere ikinci sene de devam hakkı verilmemiş ve mektepten çıkarılmıştır. Kalan dört talebe, ikinci yani son sınıfa geçmişlerdir. İsimleri şunlardır: Sabih, Necati, Sami Efendiler ve Semiha Hanım Bu terfi edenler ikinci seneye geçmekle beraber bu sene aktörlük ehliyetnamesine istihkak kesbetmiş oluyor.

Bu Efendiler Darülbedayiin bu kış temsillerine bazı küçük rollerle gireceklerdir. Kız talebe olan Semiha Hanımın sesinin de güzel olduğu anlaşılmıştır. Darülbedayinin bu kış temsil edeceği bir kaç komedi müzikalde Semiha Hanım şarkı söyleyerek, prima donna rolünü ifa edecektir.

Kışa kadar Semiha Hanım ayrıca operet dersi görecek ve müzik ile şarkı söylemek suretile hazırlanacaktır.

Komedi müzikaller için Darülbedayide bazı tertibat ve tadilât yapılmaktadır.

Ölüm istatistiği

Belediye istatistik şubesi yaptığı istatistikler meyanında ölüm istatistiği de yapılmaktadır. Mühim olan ölüm istatistiğini badema belediye Ankara istatistik umum müdürlüğüne havale etmiştir.

Belediye yalnız ölüm vak'alarını adet olarak toplayacak, fişlerin doldurulma ve sairesini umum müdürlük yapacaktır.

Otomobiller geceleri sokakta beklemiyecek

Yaz dolayısile bir çok otomobillerin geceleri garaja çekmedikleri ve caddelerde umumî meydanlarda sabahladıkları görülmüştür. Belediye kaymakamlıklara bir tamim göndererek geceleri iş haricinde sabahlamak maksadile hiç bir otomobilin sokaklarda durdurulmamasını bildirilmiştir. Her otomobil çalışmadığı zamanlarda muhakkak garaja çekilecektir.

Istanbula tabi nahiye ve köyler

Tutulan bir istatistikte İstanbul vilâyeti dahilinde 15 kaza, 27 nahiye, 310 köy bulunduğu tesbit edilmiştir. Bu taksimatın hudutları mesafeleri ile birlikde belediyece tabettirilecektir. te gösterilerek bir broşür halin

Asılsız bir haber

Bazı gazeteler Babıâlide vukua gelen otomobil facıası tahkikatı hakkında ifadesi alınmak üzere polis üçüncü şube müdürü Kerim Beyin adliyeye celp ve istiçvap edildiğini yazmışlardı. Bu haber doğru değildir. Kerim Bey istiçvap edilmemiştir. Esasen facıa esnasında ve tahkikata başlanıldığı zaman Kerim Bey hasta bulunuyordu.

Müskirat İnhisarında

Açığa çıkarılanlara hizmetlerine göre para verilecek

Yeni sene bütçesi münasebetile Ankaraya gitmiş olan müskirat inhisarı umum müdürü Asım Bey, avdet etmiştir.

İdarenin yeni bütçesinin tetkikatını bütçe encümeni ikmal etmiştir.

Tazminat verilecek

Müskirat inhisarından çıkarılan memurlara borçlar kanunu ahkâmına tevfikan on beşer günlük yevmiye verilmişti.

Halbuki tütün inhisarından çıkarılacak memurlara ise ikişer maaş verilecekti. Müskirat inhisarı müdürü Asım Bey de o zaman kendi memurlarına dahi aynı şekilde muamele yapılması için teşebbüste bulunmuştu. Aldığımız malûmata göre, müskirat inhisarından açığa çıkarılan memuralara da diğer inhisarlarda olduğu gibi tazminat olarak müddeti hizmetlerine nazaran bir, iki, üç ve daha fazlamaaş verilmesi takarrür etmiş ve bu bapta bir maddei kanuniye tanzim edilerek B. M. Meclisine sevkolunmuştur.

İbrahim Tali Beyin ziyareti

Birinci umumî müfettiş İbrahim Tali Bey dün müskirat inhisarı umumî müdürü Asım Beyi ziyaret etmiştir. Öğleden sonra İbrahim Tali Bey, idarenin fabrikalarını ve Mecidiye köyündeki konyak ve likör fabrikasını gezmiş ve Asım Bey tarafından izahat verilmiştir.

Irak 40,000 sterlin gönderdi

Türkiye - Irak hudutlarını tayin eden muahedede, hususî bir maddesi 25 sene müddetle Irak hükûmeti tarafından Musul petrol madenlerinden alınacak varidatın onda birinin Türkiyeye verilmesi musarrahtır. Irak petrolleri şirketi istihsalâta başlamakta, ilk tesisatın henüz ikmal edilmemesi yüzünden kalmıştır. Irak hükûmeti de mezkûr şirket arasında akte dilen mukavele mucibince istihsalât teehhur ettiği takdirde şirketin hükûmete her sene 400 bin İngiliz lirası vermesi mecburiyeti vardır. Ahiren bu mecburiyete istinat eden Irak hükûmeti şirketten 391 senesi için 400 bin İngiliz lirası almış ve bunun 40 bin lirasını bir çekle Türkiye hükûmetine göndermiş ve çek tesellüm edilmiştir

Mülhakatta

Yalovada bir otomobil kazası

Yalovada feci bir otomobil kazası olmuştur.

Şoför İskenderin idaresindeki otomobil, Akköy ile Gökçe mevkii arasında şoförün idaresizliği yüzünden hendek içine yuvarlanmıştır.

Otomobilin içinde bulunan yüzbaşı Tevfik Bey, fırıncı Fahri Efendi zevcesi Fatma Hanım, Hidayet Hanım, Fahri Efendinin damadı Ali Osman Efendi yaralanmıştır. Hidayet Hanım ile Ali Osmanın yaraları ağır ve hayatları tehlikededir.

Yalovada cinayet

Yalovanın Yeniköyünden 60 yaşında Mehmet oğlu Hasan Çavuşun koyunları, Hacı Mehmet oğlu İsmailin mer'asına girmiş. Bu yüzden İsmailin koyun çobanı Avcı Hasan ile Hasan Çavuş arasında kavga çıkmış ve avcı Hasan, Hasan Çavuşu çifte tüfengi ile öldürmüştür.

Irak sefirimiz

Irak sefirimiz Tahir Lûtfi B. bugün Lübnana hareket edecektir. Tahir Lûtfi Bey mezuniyetini orada geçirdikten sonra Bağdada gidecektir.

Kral Feysal Hz. dün hareketlerinden evvel Tahir Lûtfi Beye iltifat etmişler ve Türkiye de gördükleri hüsnü kabulden çok mütehassis ve müteşekkir olduklarını beyan etmişlerdir.

Milliyet

Asrın umdesi "Milliyet" tir.

15 TEMMUZ 1931

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları:
24311 — 24312 — 24313

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü Hava

Dün azamî hararet 27, asgarî 19 derece idi. Bugün ruzgâr mutedil poyraz, hava ekseriyetle açıktır.

FELEK

Ne eksik?

Bir İngiliz gazetesi şöyle bir mizah yazısı neşrediyor:

«Bebekler ağladığı zaman anaları onların derdini aşağı yukarı bilir. Ya bir sancısı vardır, ay karnı açtır, yahut bir yeri acımıştır... Ona göre çare bulur... Lâkin kırk elli yaşmda bebekler vardır ki; muttasıl ağlarlar. Fakat neden ağladıklarını söylemezler. Görüştüğünüz zaman size:

— Berbat, işler berbat!.. derler.. Sorarsınız?.

— Kıtlık mı var?..

— Hayır, ne münasebet! Bilâkis her yerde fazla istihsal var.

— Para mı yok?.

— Yook!. Bilâkis Bankalarda bugünkü kadar mevduat olduğu yoktu?..

—Mevadı iptidaiye mi eksik?..

— Hayır!. Mevadı iptidaiye de çok mebzul!..

— O halde?..

— Efendim, emniyet yok!.. Emniyet!.

Benim bir dostum var. Bu dostum bir gömlekçiye gömlek ısmarlamış.. Siparişten on gün sonra gömlekleri almağa gittiği zaman gömlekçi:

—Affedersiniz, yarın hazır olacak... Demiş .

Ertesi günü gitmiş, gömlekler yine hazır değil... Gömlekçi:

— Beyefendi, affedersiniz işler biraz fazla yetiştiremedik.. Yarın akşam alırsınız... demiş. Ayni adamın bir dükkânı var.. kiraya vermek istemiş... Bir gömlekçi talip olmuş... Pazarlık ederken gömlekçi muttasıl:

— Beyefendi, şimdi iş nerede!.. Herkes duruyor.. Dermiş. O adama beriki gömlekçinin «İş çok» dediğini tekrar etmiş.. Ve aradaki tezadı göstermek istemiş!.

Herkeste bir itiyat var. Müşteki görünmek... İşçi, memur satıcı, esnaf, tüccar ve iratçı...

Sordunuz mu?.

— İşler çok durgun!. diyorlar..

Lâkin gezme yerlerine, pazar yerlerine, plajlara, otobüslere, vapurlara bakınız hınca hınç dolu!

Bu ne lâhna turşusu bu ne perhiz?!..

Mes'ul müdürün işi!.

Nihayet bugünkü mes'ul müdür Beyin vazifesi gemilerdeki usturmaça denilen ve gemi bir yere yaslandığı zaman karinenin ezilmemesini temin eden aletten başka bir şey olmadığı anlaşıldı. Müdürü mesuller için bu büyük bir nimettir... Bu biçareler elinde hareket imkânı olmayan bir takım kurbanlardır... Bakmız.. Meselâ gazetede şöyle bir havadis çıkmış:

"Firuzağada bakkal Agop oradaki oturan Hüseyinle kavga ederek yaraladığından zabıtaca derdest edilmiştir.»

Üç gün sonra bakkal Agop size gelir:

— Beyefendi kazatanızda böylem böyleme bir havadis vardır.

Bu benim namusuma dokandı.. Bilirsiniz, eğer işi bir tatlıya bağlamazsanız dava ederim!

Tabiî siz Agobu uğratırsınız ve dava eder..

Mahkemede Agobun vekili vardır. İnanınız Avukatlar bizde daha ziyade böyle çıkmaz işlere isteklidir.. O da ayrı bir bahistir ya!..... Bir Avukata iş nasıl gelir ve onun çıkmaz olduğunu bile bile nasıl alır... O yarı bir piyestir... Vaktim olursa onu da yazarım.

Mahkeme size sorar..

— Bak Agop ağa senden namus davası ediyor. Döğüştü, polis tuttu diye yazmışsınız?..

O gün bu havadis bir muhbir tarafından getirilir. Bu alelâde bir haberdir. müdürü mesul onu görmez, görse de akşam üstü Firuzağaya gidip tahkik edilemez. Yazmazsanız gazete havadissiz kalır, yazsanız böyle dava dava olur.. Bu çıkmazdan siz olsanız nasıl çıkarsınız?.

Ben bu işi çok düşündüm ve selâmet yolunu şöyle buldum:

[Müdürü mes'ul gazetedeki bütün neşriyattan mes'uldür. Ancak yazılan yazılarm muharrir ve muhbirlerini irae ve ispat edince mes'uliyetten kurtulur].

Bu maddeyi koydunuz mu, artık herkes verdiği haberin altına imzasını atar ve müdürü mes'ul de yapmadığı bir cürüm den muahaze edilmiş olmaz.

FELEK

Devredilecek ihtira beratı

"Ziftli mürekkebattaki ziftli mürekkebata ait islâhat" hakkında sanayi müdiriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 19 Ağustos 1929 tarih ve 1084 numaralı ihtira beratı hakkında bu kerre başkasına ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul Bahçe Kapı Taş Han No. 43-48 de mukim vekili H. W. İSTOK Efendiye müracaatları.

ZAYİ:- Sahibi bulunduğum 2165 numerolu tek yolcu arabamın numerosunu gaip ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Beyazıt İstanbul Ağa Çeşmesi sokak No. 5 Fatma Humma Hanım.

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye

Merkezi Baş tabipliğinden;

Teshin ve vesaiti nakliye işletmesi için 390 ton kandilli kriple kömürü kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Mezkûr kömürün bir kısmı Çanakkale merkezi ile Urla tahaffuzhanesine diğer bir kısmı da Galata merkezi ile Kavak merkezi ve tahaffuzhanesine teslim edilecektir. Münakasa günü 30 temmuz 931 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 olarak tespit edilmiş olduğundan taliplerin mezkûr kömüre ait şartnameyi görmek üzere hergün Galatada Karamustafapaşa sokağında merkezimiz levazım dairesine ve münakasaya iştirak edebilmek iain de münakasa ve ihale kanunu mucibince ihzar edecekleri teklif mektuplarını münakasa vaktinden evvel komisyona makbuz mukabilinde tevdi eylemeleri ilân olunur.

Kars vilâyetinden:

Yirmi gün müddet ve zarf usulile mevkii münakasaya vaz ve keyfiyet ilân edilen vilâyetimizin Cıldır kazası merkezinde yeniden inşa edilecek olan 34290 lira 70 kuruş bedeli keşifli bir kaymakamlık konağıle bir mektep binası ve 3 adet memurine mahsus mebaniye talip zuhur etmediğinden münakasa müddeti münkazi olduğundan 2-7-931 tarihinden itibaren bir ay zarfında pazarlıkla yine aynı şerait ve münakasa kaymesi dairesinde inşasına karar verilmiş olduğundan talip olanların ehliyeti fenniye ve vesaikile bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatı muvakkate akçesini müstashaben bu müddet zarfında Kars daimi encümenine müracaat etmeleri ilân olunur.

Kırklareli Vilâyeti Encümeni Daimisinden:

1 — Bedeli keşfi (21740) lira 86 kuruştan ibaret Pınarhisar - Burgaz yolunun 17+330-20+880 inci kilometreler arasında taş ferşiyesi ameliyesini de ihtiva etmek üzere yapılacak 3550 metroluk kısmın noksan tesviyei türabiyesini ikmal şose ve 18+142 inci kilometrede bir beton menfez inşası kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

2 — Münakasaya iştirak edecekler erbabı vukuftan olduklarına dair Nafia dairesinden muta şehadetname ve ticaret odası vesikalarını ve sahibi sermaye olup bu gibi inşaattan anlamadıkları takdirde inşaatın hitamına kadar rehakatinde bir fen memuru bulunduracaklarına dair noterden musaddak bir teahhütname itasına mecburdur.

3 — Teklifnameler birinci maddedeki sarahat dahilinde yazılarak mühürlü bir zarf içerisine konup üzerine talip ismini yazacak ve işbu zarf teminatı muvakkateye ait banka teminat mektubu ile ikinci maddede istenilen evrakla beraber diğer mühürlü birer zarf içerisine konacak ve işbu zarf üzerine teklifnamenin yalnız hangi işe ait olduğu işaret olunarak mühürlenecektir.

4 — İhalenin müteahhide tebliği gününün inkizasından itibaren müteahhit 15 gün zarfında işe başlamağa mecburdur.

5 — Keşifnameler berayı tetkik ve tasdik Nafia vekâleti celilesine gönderilmiş olup 22 temmuz 931 tarihine kadar gerek aynen ve gerekse tadilen iade edildiği takdirde ihale muamelesi icra edilecektir.

6 — Müddeti inşaat kânunusani 932 nihayetine kadardır.

7 — Şartname ve keşifnameleri görmek ve ya sureti musaddakalarını almak isteyenlerin Kırklareli Nafia dairesine müracaatları [lâzımdır.

8 — İhale muamelesi 22 temmuz 931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de Kırklareli daimî encümeninden icra edilecektir.

Iktisat vekâletinden:

Ankarada Tohum ıslah ve tecrübe istasyonu için 37 kalem alât ve edevatın şartnamesi mucibince mübayaa olunacağı 21-24-27-30 haziran 931 tarihlerinde Cümhuriyet, Vakit, Son Posta ve Hakimiyeti Milliye gazetelerile ilân olunmuş ve ihale günü de 11-7-931 olarak yazılmıştı. Bu kerre Vekâletçe görülen lüzuma binaen ihale müddetinin bir buçuk ay daha temdidi suretile bidayeti ilân tarihi olan 21 haziran 931 den bilitibar iki ay müddetle münakasaya vaz ve tarihi 19 ağustos 931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 e talik edilmiş olduğu alâkadaranın malûmu olmak üzere ilân olunur.

Dr. HORHORUNİ

Beyoğlu Tokatlıyan yanında mektep sokak 35. Cilt ve emrazı zühreviye tedavihanesi. Hrgün sabahtan akşama kadar.

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Satılık bostan ve arsa

Beyoğlunda Fatmahatun mahallesinde Bostan sokağında 14404 metro murabbaı vus'atında 1 numaralı bostan ve arsa kapalı zarf usulile ve skiz senevî taksitle satılıktır. Teminat 750 liradır. İhale 27 Temmuz 1931 pazartesi günü Ankarada Banka idare meclisi huzurile yapılacaktır.

Talip olanlar İstanbul, İzmir şubelerimize veyahut Ankarada umum müdürlük emlâk idaresine müracaatla şartnamemizi mütalea ve arzu buyurdukları izahatı alabilirler.

* * *

Kiralık emlâk

Esas	Mevkii ve nevi
165	Beyoğlunda Avrupa pasajında 1. 2, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21 numaralı dükkânlar.

Balâda yazılı dükkânlar bilmüzayede birer sene müddetle kiraya verileceğinden taliplerin 21-7-1931 salı günü saat on altıda şubemize müracaatları.

* * *

Pazarlıkla satılık emlâk

Esas	Mevkii ve nevi	Kıymeti
55	Ketenciler Tahtakale caddesi köşede 2 No. iratlı arsa (halen sebzeci ve ciğercilik ediliyor.)	4.900T.L.
78	Kandilli Mezarlık sokağı 23. N. 36 dönüm arazi	1.275
214	Kandilli Mektep sokağı 25 No. 49 dönüm arazi	1.730
215	Kandilli Mezarlık sokağı 26 No. 50 dönüm arazi	2.000
216	Kandilli Mezarlık sokağı 27 No. 70 dönüm arazi	3.525
110	Büyükada Rıhtım caddesi 26 No. iki odayı havi dükkân (mesken de olabilir)	2.400
151	Büyükada Nizam 34 No. maa oda dükkân	2.000
169	Ayazağa Hacı Osman bayırı 13 No. gazino ve 14 dönüm arazi	4.940
226	Laleli Balabanağa mahallesi bozmacı han sokağı 2 No. arsanın 7/8 hissesi	218
232	Kumkapı Baklalı Kemaleddin mahallesi küçük lanğa sokağı 37-39 No. arsa	360
236	Rumelikavağı Dere caddesi 51 No. hane	350
237	Laleli Balabanağa mahallesi Bozmacıhan sokağı 1 No. arsa	110
244	Yeşilköy Şevketiye mahallesi Salih Ef. sokağı 19 No. arsa	736
245	Yeşilköy Şevketiye mahallesi Bulvar sokağı 20-22 No. arsa	1.768
247	Laleli Balabanağa mahallesi Derbent sokağı 3 No. arsa	350
260	Yeşilköy Şevketiye mahallesi Salih Ef. sokağı 15 No. arsa	1.877

Balâda yazılı emlâk peşin ve taksitle satılıktır. Taliplerin ve bu bapta fazla malûmat almak istiyenlerin şubemize müracaatları.

MÜHİM BİR KEŞİF

Memleketimizin tanınmış müderris doktor ve kimyakerlerinden Hadi Faik, Nazmi Asaf, Celâlyan, Ömer Şevket ve Osman Şerafettin Beylerin tahlili kimyevi ve tecrübe neticesinde verilen raporlarile tezahür eden bir hakikat

TİMSAH 66

(GROGODİLE) markalı Tıraş Bıçakları

Halis İsveç çeliğinden mamul olup cildi tahriş etmez, taravet ve güzelliği tezyit eden iktisadî bir alettir. Hekimlerimizin raporlarına itimat ederek her yerde YALNIZ bu bıçakları arayınız.

Bıçakların üzerine 66 numarası bulunmasına dikkat ediniz.

Yeğane deposu: İstanbul Çiçekpazar İstiratiyadi Han No. 5

Karaciğer, mide, barsak, taş, kum hastalıklarına

TUZLA İÇMELERİ

Sabahları saat 7 den itibaren Haydarpaşaya hareket eden vapurların trenleri membalara giderler.

Fiatlar tenzil edilmiştir.

İZMİR - MERSİN

Lüks ve Sür'at Postası

GERZE vapuru 16 temmuz PERŞEMBE Akşamı saat 19 da Sirkeci rıhtımından hareketle doğru (İzmir, Küllük, Fethiye, Antalya, Alâiye ve Mersin) azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci'de Küçük Kırzade hanındaki acentasına müracaat.

Telefon: 23118, Galata acentası Galata rıhtımında 35 No. Vuçino Tel. Beyoğlu 1169

NAİM VAPURLARI

İzmir postası

Haftalık lüks ve sürat postası

ADNAN vapuru 16 Temmuz Perşembe günü saat 18 de Galata rıhtımından hareketle doğru İzmi're ve pazar günü İzmir'den İstanbula hareket eder. Tafsilât için Galata gümrük karşısında Site Fransez hanında No. 12 Acentası: Şarl Sumaya müracaat Tel. B. O. 1041

VELİ ZADE VAPURLARI KARADENİZ POSTASI

İktısat vapuru 16 temmuz Perşembe günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebulu, Samsun, Kiresun, Trabzon, Sürmene' Of ve Rize'ye azimet, avdet edeceetir. Yük ve yolcu için Sirkeci, Alâiye hanındaki acentalığına müracaat. Telefon: İst. 980

Banka muhasebesi (Kömürcüyan)

İhtisas muhasebeleri Banka 10
„ „ Şirket 10
„ „ Sanayi Ziraat 8
Ameli ve tatbiki kambiyo 5
Yeni muhasebe usulü 12
Ticarî malûmat ve bankacılık 15
İktisat ilmi 12

DİKKAT!

Ademi İktidara GLANDOKRATİN

Meşhur Professör Brovn Sequart ve Steinach'in mühim keşfidir. Tesiri kat'i ve seridir. Her eczanede bulunur. Toptan satış yeri ZAMAN ecza deposudur. İstanbul. Bahçekapı Tramvay caddesi No. 37 ve Eskişehirde Yusuf Kenan Beyin merkez eczanesi Kutusu 200 kuruştur.

Devredilecek ihtira beratı

"Gemi demiri örtüsü kama çivinin ve buna mümasil mevadın dökülmesi için usul ve tertibat" ve "lokomotif kazanı yahut mümasil mevat için iğnelenmiş kama çivilerin imali usulü" hakkında sanayi müdiriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 2 Teşrinievvel 1929 tarih ve 1008 ve 21 Teşrinievvel 1929 tarih ve 1002 numaralı berat bu kerre ferağ veyahut icare verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul Bahçe Kapı Taş Han No. 43-48 de mukim vekili H. W. İSTOK Efendiye müracaatları.

Üsküdar Hâle sinemasında "Kafe şantan„.

"Milliyet„in Edebî Romanı : 39

— IKINCI KISIM —

Bürhan Cahit

Bu ordu öz toplarını ve şerefini kurtarmak için milletin yarattığı küçük, fakat şuurlu, neferinden kumandanına kadar bir duygu, bir maksat için çarpıştığını bilen bir ordu idi.

(Mardin) deki karagâhını (Urfa) ya nakleden Miralay Celâl Cenup mıntakasının birbirinden ayrılarak döğüşen ce sur muhariplerini muntazaman bir ordunun kadrosu haline getirdi.

Bu kahramanlar, bu mağrur ve gururlarını tüfeklerinin kuvvetile yükselen Türk silâhşörleri içlerinden doğan bir galeyanla bu istilâ ve ihanet hareketine karşı koymuşlardı.

İki ay içinde bütün bu perakende kuvvetler zaten maksatsız bir işgal hareketi yapan Fransız istilâ ordusunu yerinden oynatacak kuvvetli bir teşekkül haline geldi.

Esasen Fransızlar (Ayıntap) ve (Urfa) daki gayrı muntazam fakat tam imanlı cesur Türk millî kuvvetlerinden adam akıllı yılmışlardı.

Bu teşkilâtın esaslı bir ordu kadrosuna girdiğini görünce iş gal ettikleri Türk topraklarında barınmak imkânı olmadığını anlamağa başladılar.

Miralay Celâl tam idealine uygun bir devlet sisteminin doğması için aldığı vazifeyi bütün sevgisi ve azmi ile yapıyordu.

Genç erkânıharp dört yıl devam eden maksatsız mücadelenin maddî ve manevî bütün acılarını unutmuştu.

Tap taze bir heyecanla işe başlamıştı.

Bütün mahurmiyetlere rağmen, kendisile çalşanlar da aynı zevki hissediyorlardı.

Silâh azdı, cephane azdı.

Fakat hiç bir davet bekleme den müdafaa hatlarına koşup gelen efradın temiz yüreğinde coşkun bir iman vardı.

Ve Miralay Celâl şuurlu bir kumandan kafasıyla en büyük silâhın bu hedefini bulan iman olduğunu anlıyordu .

Karargâhta bu mıntakanın hususiyetlerini bilen, cenup muharebelerinde yetişen, pişen arkadaşlarından mürekkep bir kumanda heyeti toplamıştı..

Adanadaki Fransız işgal kuvveti, mevkiini tehlikeye düşüren bir ordunun etrafını ihata etmeğe başladığını anladı.

Denizden rabıtasını muhafa etmesine rağmen bu ordunun birdenbire (Halep)e inip onun (Şam) la irtibatını kesmesi pek mümkündü.

Ve Fransız siyasî hâkimi Kilikya mıntakasında bir Ermeni idaresinin hayalden ibaret olduğunu çok geçmeden anlamıştı.

Amerikan parasile (Harput) ta İngilizçe öğrenen bir kaç şarlatan Ermeninin (Paris) te kopardıkları yaygara (Tiflis) te acı feryatlar halinde aksetmişti.

Adanada Fransız siyasî hâkimi Miralay Bermon vaziyeti takdir etmeğe başlamıştı.

Mütarekeden sonra müdafaasız Türk topraklarını istilâ eden, Pariste daha Şark coğrafiyesini bilmiyen diplomatların kararile hareket eden düşman kuvvetleri arasında hakikati gören ilk defa Fransızlar oldu.

Miralay Celâl müsademelerin birinde maktul düşen bir Fransız zabitinin not defterinde şu satırları okumuştu:

"Buralara niçin geldik bilmiyoruz. Muharebe bitti. Biz burada toprağını müdafaa eden bir milletle boğaz-laşıyoruz. (Halep) te kalsaydık hiç olmazsa bizi alkışlayan Arapların içinde zevkli vakit geçirirdik. Burada her an ölüm tehlikesi var. Dün (Suruç) istikametine giden bir keşif kolu avdet etmedi. Bu topraklar yabancıları bir dev gibi yutuyor. (Marn) de kazandığımız zaferi buralarda göreceğiz gibi görünüyor.„

Bunu yazan Fransız yüzbaşısı da korktuğu akıbete uğramıştı.

Miralay Celâl, işgal mıntakasından çok doğru haberler alıyordu. Vaziyeti; her gün renk alan siyasî cereyanlarla beraber mütalea eden genç erkânıharp gün geçtikçe cepheyi tahkim ediyordu.

Suriyede İngiliz ve Fransız rekabeti çetin bir hal almıştı. İngilizler tehlikenin geleceği şimal istikametine Fransızları yerleştirmişler, cenupta araplar arasındaki ihtilâflardan istifade ederek siyasî manevralar çeviriyorlardı.

Fakat geniş Arabistanın âkıbeti yavaş yavaş tebarüz etmeğe başlamıştı.

Osmanlı devletinin dört beş yüz senedir benimseyip varını yoğunu sevgili bir evlât gibi üzerine döktüğü Arabistan İngiltere ve Fransa için en münasip bir müstemleke olacaktı.

Ve çıkan ihtilâflara rağmen bu geniş ülkenin nüfus mıntakalarını paylaşmak güç olmayacaktı.

Yalnız haritası silinen fakat kendisine arabın mirası hilâfet ünvanı bırakılan Türk bütün siyasî karar ve plânları altüst ediyordu.

Fransızlar bu müşkülden kurtulmak için kendi aralarındaki âhengi bozmağa kadar vardılar. Ve ilk defa Türk millî hükûmeti ile anlaşmak arzusunu izhar ettiler.

Siyasî merkezlerde işleyen bu anlaşma ihayet Miralay Celâlin müdahale edeceği safhaya girdi.

Fransız işgal kuvvetleri kumandanı ile Adananın ve tahdit edilen mıntakanın tahliyesi esasını görüşmek üzere ilk dostane mülâkat işgal mıntakasındaki küçük bir Türk köyünde vuku buldu.

Fransız ve Türk; tarihin iki muhalif milletidir.

Fransızlar yirminci asırda bazan (Aymen) li Piperlemit kafası taşımamış ve Quai d'Orsey diplomatları sancak propagandasile düşünmemiş olsalar kendi lisan ve adetlerine en yakın olan Türklerle daima dost kalabileceklerdir.

Miralay Celâl bunu, bu küçük Türk köyünün cenup vadilerine bakan yüksek ağaçlı ve sulak tepesinde, Fransız hâkimi siyasisine izah etti:

Bu sıcak temmuz günü fıstık ağaçlarının koyu gögesinde Türk köylülerinin getirdikleri buz gibi ayranları içerken sohbetinden derhal hoşlandığını söyleyen fransız miralayına şu kelimelerle fikrini anlattı:

Bitmedi

Devairde devamsız memurların çoğaldığından şikâyet edildi

(Başı 1 inci sahifede)

sız memurların çokluğundan şikâyet ederek; "Bu vaziyet karşısında devletin randman almakta müşkülât çektiğine işaret etti.

Tasarruf bütçesi

Müstakil meb'uslardan Sırrı Bey (Kocaeli) 1931 bütçe lâyihasını "Tasarruf bütçesi,, namile tavsif etti. Ve bu bütçenin malî tarihimizde bu nam ile yer alacağını söyledi.

Borçlar meselesi

Bilâhara Osmanlı imparatorluğundan bize devredilen borçlar meselesine temas ett.. Ezcümle dedi ki:

— Geçende bir takrir vermiştim. Bu takririmde Ankara müzakeratının inkıtaa uğradığını tasrih etmiş ve Maliye vekilinden izahat istemiştim. Ozaman Vekil Bey cevap verdi. Müzakeratın inkıtaa uğradığını söyledi. Fakat ben bugün gene tekrar edeceğim ki o müzakere inkıtaa uğramamıştır. Vekil Beyin mevzuu bahis beyanatı üzerine hatırladadır ki 20 puvan kaydetmiş olan düyunu müvehhide birden sekiz kuruş fırladı.

Hakikat olduğu gibi söylenseydi devlet menfaat görecekti. Mazarrat değil.

Şikâyetlere ehemmiyet verilsin

Sırrı Bey müteakıben vergi kanunlarına temas ederek, her memleketin vergisinden müşteki olduğunu söyledi ve ilâve etti.

— Hükûmetin senelerden beri halkın şikâyetlerin sem'i itibar etmemesi bir gayrı memnunlar zümresi meydana getirmiştir. Buna bizzat hükûmetin silki sebebiyet vermiştir. Bundan sonrası için tavsiye ederim, efkârı umumiyenin yükselen şikâyetlerine ehemmiyet versin.

Tayyare cemiyetinin paraları

Izmit meb'usu tayyare cemiyetinin iane suretile topladığı paraların Millî Müdafaa bütçesinde varidat faslında yer almasına itiraz etti ve dedi ki:

— Gönül ister ki bu paralar munzam bir netice vücude getirsin, yoksa hükûmetin noksanlarını tamamlaması bu şekil mevzuatımıza uymaz.

Yozgat meb'usu Selim Sırrı Bey yerinden bağırdı:

— Mevduata uyar, sen onları bilmezsin.

Sırrı Bey cevap vererek:

— Benim söylediğim cihan ülemasının ortaya koydukları kaidelere müstenittir. Bunlara itiraz için onlar kadar âlim olmak lâzımdır.

Memurların vazifeleri

Sırrı Bey memurların vazifelerine lüzumu kadar sarılmadıklarına temas ederek bu iddiasına bir de misal söyledi:

Kıbrıslı kardeş

— Kıbrısla Adana yanyanadır dedi. Kıbrısta aynı ana babadan iki evlât tasavvur ediniz. Biri Kıbrısta jandarmalık ediyor, diğeri de Adana da jandarma. İkisini aynı günde ve saatte işinde arayınız. Kıbrıstakini üstü başı düzgün, kunduraları boyalı iş başında görürsünüz. Adanadaki ise kümesinin başında tavuklarına yem verir.

Kocaeli meb'usu bundan sonra dairelerdeki daktilolarla memurların aynı odada çalışmalarına itiraz etti:

— Bu devamlı tıkırdı. Memurların çalışmasına mâni oluyor. Daktilolar ayrı odalarda olursa fikir işler, işler daha çabuk yürür. Dedi.

Inhisar idarelerinin muhafaza teşkilâtının ıslahı için bu ıslahata tevessül etmeden evvel Rusyadaki usullerin tetkikini talep etti.

Liselerde okunan meccani talebeye yüklenmek istenen şark hizmetine temas ederek; her memur muayyen memuriyet müddetini memleketin her tarafında geçirmelidir. Bu hizmeti yalnız meccani talebeye yüklet mek doğru değildir. Dedi.

Sırrı Bey hükûmetin geçen sene Meclise tevdi edip te müzakere ve intaç edilmeyen iktısadî programından bazı kısımlara temas ederek, hükûmetin memleket iktısadiyatile olan alâkasını tenkit etti. Meselâ, dedi. Seyrisefain idaresi milli teşekkullerle rekabet ediyor, onların inkişaflarına mâni oluyor. Mısıra giden postalarımız iftihara lâyıktır. Bu postaları diğerlimanlara da teşmiletmek için idarenin kudreti vardır, zannetmiyorum. Süpürge alacak parası yok. Ada vapurunun süpürgesini diğer vapurlara alıyorlar.

Liman şirketini tenkit

Transit ticaret için komşularımız tedbir alırken biz mevcut vaziyetimizi zi öldürüyoruz. Pire limanında 22 vinç yapılmıştır. Bizde kaç vinç vardır. Elemle söylüyorum ki İstanbul Liman şirketi limanı mahvetmektedir. Sizin vâsi muhayyeleniz bu sözümün mânasını daha iyi idrak eder. Şirket teessüs ederken orada imha edilen bir çok hukuk vardır.

Pirede kayıkçılara binlerce lira tevzi etmişler. Vapurlar limana yanaşıyor. Kayıkçılara iş kalmadı diye. Bizde mavunacıların duçar olduğu haksızlık ise meydandadır.

Serbest mıntaka meselesi ihmal ediliyor. Bu tesise ehemmiyet vermek lâzımdır. Komşular serbest mıntaka yapıyorlar.

Memleketimize gelen muhacirlerin şimendifer güzergâhında iskân edilmeleri lâzım gelirken bir muhacir siyaseti takip edilmemiştir. Onlardan istismar çareleri düşünülmüştür.

Hayvan ihracatı

Bu gün Yunanistana hayvanatın yüzde sekseni birden gidiyor. Orada Anadoluda hastalık vardır. diye hayvanlar karantinaya konuyor. Bu mu amele senelerden beri devam ediyor. Hastalık varsa hâlâ devam mı ediyor, yoksa bu halde neden hükûmet teşebbüs edip te vaziyetini Yunanistana anlatmıyor. Ticaretimiz sekteye uğrayor.

Size bir misal; Memduh Bey isminde Malatyalı bir tüccarımız götürdüğü malık parasını bile kurtaramamıştır.

İstikraz meselesi

Sırrı Bey bundan sonra istikraz ak di meselesine sözünü intikal ettirerek dedi ki

— Hariçten memlekete para getirmek için istiklâli maliyi gözetmek lâzımdır. diyorlar. Bu gün istikraza mühtaç olmayan hiç bir devlet yoktur. Yunanistan her istediği zaman para buluyor. Aldığı para ile faydalı işler görüyor. Biz de para verecek olanları temin etmek lâzımdır ki verilecek para ile verimli işler yapılacaktır. Bu hususta hükûmetin nazarı dikkatini celbederim. Hariçten para gelmezse bu bütçe ile fazla refah göremeyiz.

Hükûmet hariçten para getirmek için bu güne kadar ne gibi teşebbüslerde bulunmuştur.? Son söz olarak diyeceğim ki, hükûmetin hazinesi halkın kesesidir. Bu sözü unutmamak lâzımdır.

Hükûmet ahaliyi zengin etmek çarelerine bakmalı.

Sırrı Beyden sonra Balıkesir meb usu Enver Bey mali vaziyetimizi tahlil ettikten sonra ortaya garip bir teklif attı

Hükûmet derhal (50) milyon liralık evrakı nakdiye tabettirsin ve piyasaya çıkartsın, mukabilinde vergi mikdarını azaltsın, Enver Bey bu teklifi müdafaa maksadile uzun izahat verdi. Ve Türk parasının sukutundan endişe etmemek lâzım geldiğini ileri sürdü.

Maliye vekili tekrar kürsüye geldi. Gerek Sırrı Beyin, gerek Enver Beyin mütalealarına cevap verdi. Diğer vekâletleri alâkadar eden itirazlara bütçeler ayrı ayrı görüşülürken alâkadar vekillerin cevap vermeleri kararlaştırıldı. Maliye vekili bilhassa Enver Beyin teklifine cevaben dedi ki

— Biz bilâkis paramızın için bir banka açtık. Elimizde mevcut para ve aksiyonları bankaya verdik. Acaba arkadaşım vaziyeti olduğu gibi görüyorlar mı?

Bendenizin kanaati başkadır. Hükûmetimiz bilâkis mümkün olduğu kadar paramızı tesbit ve idhalât ile ihracatın sağlam bir para ile yapılmasını temin etmek.

Gazetelerden şikâyet

Bilâhara Bursa meb'usu Rüştü Bey söz aldı. Bütçe hakkındaki mütalealarını izah etti. Bu meyanda gazetelere hücumda bulundu, dedi ki:

— Gazetelerimizin hangi sahifesini açarsanız. İntihar haberlerinin tafsilâtı.... acaba gazetecilerin içinde ruhiyat okuyan yok mudur? Bu gibi yazılar ruhlar üzerinde fena tesirler yapıyor. Bunu yazan kalemleri kırmalı. Gazetelerimiz sanayi ve ticaret için sütunlar açmalıdırlar. Fiatlerini de tenzil etmelidirler.

Rüştü Bey istikraz yapmanın aleyhinde bulundu. Kendi yağımızla kavrulmamız lâzım geldiğini söyledi. "İstikraz yaparsak kurtuluruz iddiası yanlıştır,, dedi. Ve Türk köylüsünün vergilerden asla şikâyetçi bulunmadığını söyledi. Yalnız bir kaç küçük memur vergi tahkikatı esnasında belki de vatandaşlara ıztırap vermektedirler. Fakat Türk vatandaşı vergiyi sevine sevine verir.,, dedi.

Encümen reisinin beyanatı

Bütçe encümeni reisi Hasan Fehmi Bey Sırrı Beyin bazı itirazlarına cevap verdi. Tayyare cemiyeti paranın bütçeye ilâvesinin usulsüz olmadığını beyan etti. Varidattaki tahminlerde ise bütçe encümeninin çok samimî olduğu kanaatini tesbit ederek heyeti umumiyeye arzettiğini, tahmin edilen mikdarın behemehal bulunacağını, endişeye lüzum olmadığını ifade etti. Hasan Fehmi Bey sözlerini bitirirken memleketi kurtaran, istiklâlini temin eden büyük imar nisbetlerine girişen bu milletin bu sıkıntı devrini kolaylıkla atlataca ğını ve gençlikten daima azim ve ce saret beklediğini ifade etti.

Bütçe heyeti umumiyesi hakkında başka söz isteyen yoktu. Bütçe fasıl larının müzakeresine geçildi. Büyük Millet Meclisi, Divanı muhasebat, Ri yaseticümhur ve Başvekâlet bütçeleri müzakere ve kabul edildi. Meclis yarın saat 14 te toplanacaktır.

Ticaret ve sanayi bankası

(Başı 1 inci sahifede)

kince, banka Bank de Geneve'den büyük bir avans almak mecburiyetinde kalmıştı.

Bank de Geneve'in tatili tediyat etmesi üzerine bir müddet vaziyetini muhafaza etmeğe gayret eden Ticaret ve Sanayi bankası dün nihayet tediyatını tatil etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Maamafih Ticaret ve Sanayi bankasının vaziyeti henüz vüzuh kesbetmiş değildir. Tatili tediyat muvakkattir. Bankanın yeni bir avansla vaziyetini düzeltmesi muhtemel görülmektedir.

Heyeti idare bankalarla temasa geçmiştir. Bir kaç gün sonra tekrar muamelâta başlaması muhtemeldir.

CENEVRE, 13 (A.A.) — Cenevre bankası idare meclisi dün yeni bir içtima aktetmiştir. Meclis henüz ilânı iflâs etmemeğe ve bazı alâcaklılar malî müessesatın cevabını beklememeğe karar vermiştir. Alacaklıların talebi üzerine iflsın tehiri ve banka aktifinin muhafazası için tedbirler alınması muhtemeldir. Cenevre bankasının kapıları önünde büyük bir kalabalık beklemekte devam ediyor.

Hüseyin Cahit Bey Ankarada

ANKARA, 14 — Sanayi ve Maadin Bankası idare meclisi reisi Hüseyin Cahit Bey buraya geldi. Banka hakkında İktısat vekâletile temas edecektir.

Irak başvekili Bağdada gitti

Irak başvekili Nuri Paşa Sait evvelki gün treni mahsusla Halebe hareket etmiştir. Halepten Bağdada tayyare ile gidecek olan Nuri Paşanın bu akşam Bağdada muvasaleti muhtemeldir.

Fazilet Karmanvolacıları

(Başı 1 inci sahifede)

Son haftalarda da milletin siyasî iz'an ve medenî vicdanını soyup soğana çevireceği vehmine düşen bazı fazilet karmanyolacıları görüyoruz. Bu adamların yapmaktan zevk aldıkları yegâne şey, işlerine gelmiyen her hakikat ve haysiyeti darağacına çekmek, muhalefet namı altında siyasî kıtaı tariklik etmektir denilebilir.

Biz bir cümhuriyet idaresi içindeyiz. Biz gerçekten demokrat bir devlet olmak istiyoruz. Biz muasır, mütekâmil ve medenî cihanın mukaddesatı olan medeniyet umdelerini cehil ve hurafe lâşelerile dolu mazilere rağmen fethetmiş bir inkılâp nesliyiz. Şu sebeple hürrüz, hürriyete taparız ve hürriyetin en büyük nişanelerinden biri olan kalem, zekâ ve vicdan serbestliğini müdafaa ederiz.. Fakat bütün bunlardan maksadımız, medenî duyuş ve düşünüşün yüksek silâhlarını, zekâ soyguncularile, hakikat kaçakçılarına kaptırmak değildir. Hürriyet kılıncını, taassup ve irtica istibdadının elinde serbest bırakarak o büyük mefhumu, devlet boğazlamak, şereti öldürmek isteyenlere muini katil etmek, değil sade siyasî gafletlerin, ayni zamanda medenî cinayetlerin de en vehametlisi olur. Milletin yüksek idrakini kendi zekâları kadar kasvetli ve pespaye zannedenler bu noktayı pek iyi bilmelidirler!

Evet gene tekrar edeceğiz. Ortaya bazı haysiyet ve irfan kılıbıkları fırlamıştır. Ve bunlar matbuatın hür havası, şikavete karşı mücrimane bir müsamaha ve teşvik nefesi imiş gibi bir nevi derebeyliğine başlamışlardır. Türk milletinin dirayetini bir aralık yankesici manevrasile çalıp çırpmak isterken kendileri nihayet bir de aşiret beyi tavrı takındılar! Lâkin memleketin medenî ve adlî hassasiyeti Türk matbuatının şerefini katleden ve hürriyet bozguncularına karşı kendini göstermek isteyince yeni bir yaygara başladı.

Matbuat kanununda yapılacak tadilât istibdat getirecekmiş diye! Bu şımarık ve şerefsiz şamata neye benziyor biliyor musunuz? Başkasının cebine girerken bilelinde polis pençesi görmüş hırsızın hürriyetsizlikten bahsetmesine...

Hayır Efendiler, masumların şerefini, kundakçılarla haysiyet katillerinin tasallutundan korumağa çalışmak ancak basit ve elzem bir adalet vecibesidir. İstibdat ve tahakküm değil.

Dolandırıcılığa, sahtekârlığa, yankesiciliğe karşı mevzu kanunî ahkâm, şahsî hürriyete münafi midir ki matbuat cerayimine karşı tedbirler düşünme ve yazma serbestliğine muğayir olsun?

Bilâkis ben kendi hesabıma şunu iddia ediyorum: Matbuatı küfür ve bayağılık bollunğundan kurtarmakladır ki fikir kıtlığı içine düşmüş kafaların kimler olduğu kolayca görülecektir. Ve gene o zamandır ki ilim, haysiyet ve ciddiyet gibi kıymetler üzerine kurulu bir tenkit ve muhalefet görmeğe imkân olacaktır.

Fazıl AHMET

Maliye vekilinin izahatı

(Başı 1 inci sahifede)

çelerinin varidatı vasatisi alınarak takdim edilse idi o zaman bütçenin 201 milyonluk bir rakamı ifade etmesi lâzım gelirdi. Halbuki, hayatı biten en yakın bütçe senemizde aldığımız varidat 189 ilâ 190 arasındadır. Bütçe hazırlanırken bütçede sağlam bir rakama vâsıl olmak için esas olarak en yakın sene varidatını ve bu varidatın tahakkukatını değil tafsilâtını nazarı itibare aldık. Huzuru âlinize bu suretle geldik. Binaenaleyh bu bütçemiz normal hesapla yapılmış bütçelerden bu noktadan farklıdır. Bu noktayi tebarüz ettirdikten sonra rakamları arzedeceğim.

Tahsilât

1930 senesi zarfında tahsilâtımız 189 - 190 milyon arasındadır. Ondan evvelki senedeki tahsilâtımız 206 milyondur. Tahsilâtımız bu kadar tenaküs edince bizim için en muvafık ve selâmetli usul son sene tahsilâtımızı esas tutmak olmuştur. Varidatımızı bu suretle tahmin ettikten sonra istediğimiz tahsisat miktarını varidata uydurmak çaresi hükûmetin mühim bir düşüncesini teşkil etmiştir. Bütçe tevazününü bütün devlet işleri üstünde telâkki eden hükûmet 1931 bütçesile teklif ettiği tahsisatını 186 milyon 450 bin lira olarak tesbit etmiştir. Bu rakamın 4 sene bütçesile yani 927-928-929-930 seneleri bütçelerile aldığımız tahsisat ile mukayese edersek enaz tahsisatı ihtiva eden 929 bütçesine nazaran takdim ettiğimiz bütçede istediğimiz tahsisat 8 milyon lira noksandır. Bunun için de bir taraftan irat bir taraftan da masraf kaydedilen tayyare cemiyetinin vereceği 2,422,,000 lira da dahildir. O halde doğrudan doğruya vergilerimizden almak istediğimiz 184 milyon liradan ibarettir. Bu vaziyet dahilinde 927 bütçesine nazaran bu sene bütçesinin irae ettiği fark 10 milyon liradır.

Müteakip senelerde verdiğiniz tahsisatlar ile bu tahsisat bidayetten B. M. Meclisinin kabul ettiği münakaleler ve tahsisatı munzammelerle kabul edilenden tahsisat hariç olmak üzere arasındaki fark daha çoktur. 929 senesinde 220,800,000 olmak üzere arasındaki fark daha çoktur. 929 senesinde 220 milyon 800 bin, 930 da 222 milyon 646 bin liradır ki bu rakamlar iptida B. Millet Meclisinin kabul ettiği tahsisattır.

Bu sene tayyare cemiyetinden hem varidat, hem masraf ilâve etmek suretile aldığımız iki milyon 400 bin lira da dahil olduğu halde istediğimiz tahsisat 186 milyon 450 bin lira olmasına göre yüksek Meclisin geçen sene kabul buyurmuş olduğu 222 milyondan bir denbire 184 milyon liraya inmek için nekadar bir gayret sarfolunduğu tahmin olunabilir. Şunu da ilâve etmeli ki fevkalâde tahsisatla ve sona muhasebei umumiye kanununun terviç ettiği tahsisat dahi nazarı itibara alınırsa geçen senenin tahsisatı 230 milyondur.

İhtiyat

Malî işlerde daima ihtiyatlı davranmak mecburiyetindeyiz. Bunun için vaziyeti dünya buhranının bize olan sirayetini de nazarı dikkate alarak bu bütçeyi bu suretle huzuru âlinize taktim ettik. Hattâ doğrudan doğruya adi masraflarımız için istediğimiz para bu miktardan da daha azdır, çünkü bütçemizin içinde teşekkül etmiş olan Cümhuriyet merkez bankasına ayrılmış olan 1,834,000 lira bir para vardır. Bu vaziyete göre yalnız devletin adi hizmetleri için bütçenin içinde görülen miktar 182,184,000 liradan ibarettir.

Geçen sene kabul buyurulmuş olan tahsisata göre munzam ve fevkalâde ve maliyenin doğrudan doğruya muhasebei umumiye kanunu mucibince ilâve etmekte olduğu tahsisattan hariç olarak 40 milyon liralık bir fark vardır. Açık bütçenin tevlit edeceği malî felâketi daima nazarı itibara almak mecburiyetinde olduğumuz içindir ki geçen sene filen yaptığımız tahsilât fevkinde tahsisat istemeği doğru görmedik.

Varidat kanunları

Bu bütçeyi tahkim ettiğimiz esnada henüz varidat kanunları Meclisi âlide tetkik ve tasdik buyrulmamıştır. Bunlar tetkik ve kabul buyrulduğu zaman 189 milyon liralık teklif ettiğimiz bütçe üzerinde umum bütçeden daha beş buçuk milyon liralık bir tenzilât yapmak lâzım geldi. Bundan maada bütçe encümenin de vuku bulan müzakerat neticesinde mülhak bütçelerin masrafları üzerinde dahi tenzilât yaparak oradan aldığımız varidat ile doğrudan doğruya -vergilerden aldığımız varidatı cemettik. Eğer bütçe encümeninin kabul buyurduğu rakamları nazarı tetkike alırsanız göreceksiniz ki geçen seneki bütçe ile bu seneki bütçe arasında hemen hemen her bütçede dört daire müstesna olmak üzere mühim derecede tenakus vardır. Hattâ maliye, düyunu umumiye, müdafaai milliye, iktısat bütçelerinde görülen yekûn hemen hemen tenzilâtın dörtte üçünü teşkil etmektedir. Bütçeyi tetkik buyurduğunuz zaman devaire verilen tahsisattan yalnız arzettiğim gibi dört bütçe, onlar da adliye, jandarma, deniz ve hava bütçeleridir. Orada geçen seneden fazla tahsisat görülebilir. Senenin vaziyeti ve mevaddı, iaşedeki ucuzluğu nazarı itibara alarak iaşe tertipleri mevcut olan idarelerine bütçelerinde mümkün olan mikdarda tenzilât yapılmıştır. Müdafaai milliyede bu noktadan yapılan tenzilât bilhassa nazarı dikkate çarpar, bu jandarma bütçesinde de göze çarpmak icap ederse de jandarma kuvveti bu sene bütçesile tezyit edilmek kararı karşısındadır. ve o tezayüt dolayısiledir ki jandarma bütçesinde görülen fark geçen sene jandarma bütçesinin ancak münakaleden sonra aldığı 15 bin liralık tahsisattan ibarettir. Kolaylıkla anlaşılacağı üzere bu bütçeye dokunulmamasının sebebi jandarma kuvvetinini tezyit edilmesidir.

Adliye bütçesi

Fazla görülen bütçe adliye bütçesidir. Bütün bütçelerde tenakus olduğu halde burada 324 bin liralık bir tezayüt göreceksiniz. Malûmu âlinizdir ki halk ile en ziyade temas eden adliyelerdir. Adliye kuvvetlerimizde şimdiye kadar tebligatı jandarma vasıtasile icra etmekte olan mahkemelerimiz tam tebligatın zamanında ve usulile vuku bulmamasından dolayı daima teahhürata maruz kalıyordu. Bu sene bunun için mübaşirler ilâve ediyoruz.

Fasıllarda göreceğiniz üzere ikinci olarak ilâve ettiğimiz mikdar mahkemelerden çıkan ilâmları yazmak için makine tedariki maksadile konulmuştur. Binaenaleyh, diğer bütçelerde görülen tenakusa mukabil adliyede 324 bin liralık bir tezayüt yapılmıştır ki halkın muamelâtını teshil için bundan başka çare de görülmemiştir.

Deniz ve hava

Bundan maada fazlası görülen bütçe deniz ve hava bütçelerimizdir. Deniz bütçesinde normal olarak fazlalık yoktur. Bilâkis iaşe noktasından kara bütçesinde olduğu gibi tenakus yapılmıştır. Görülen bu fazlalık Yavuz gemisinin bu seneye ait verilecek taksitinden ibarettir.

Hava bütçesinde görülen iki milyon üç yüz bin liralık fazlalık tamamen doğrudan doğruya tayyare cemiyetinden bu sene alınacak olan tayyarelerin temini için konulmuş 2 milyon 400 bin liradan mütevellittir. Esasen arzettiğim hava kısmının tayyare cemiyetinden gelen parası tenzil edildiği halde tenaküs vardır. Deniz faslı mahsusunda Yavuzun icabettirdiği masraflardan başka iaşelerde tenaküs vardır. Müdafaai memleket için siparişedilen bütün malzemenin mukabilini tamamile muhafaza ettik. Ve fasli mahsusunu aynen bütçeye koyduk ohalde bu iki bütçedeki tenzilât Müdafaai Milliyede ve tasarrufatını yaparken büyük bir kısmı da memurlar üzerine aldık.

Şimdiye kadar açık kalmış olan yerlerimizi kadro halinde tuttuk ve kadroya açıklar yokmuş gibi fili bir kadro yaptık.

Açık maaşı

Bütçe encümeni ile müştereken açıkta kalan memurlara açık maaşlarını ne suretle temin edileceğini tesbit ettik öyle ümit ediyorum ki bütçeden dolayı açıkta kalacak olanlar hem kanuni olan maaşlarını alacaklar ve hem de maddelerde görüleceği veçhile münhal vuku bulduğu zaman o tercih edilerek hizmete tayin edilecektir. Zaten bütçe kanununun bir maddesile arzediyoruz ki terfilerden mütevellit farklar bir sene müddetle verilmiyecektir. Bilhassa 30 seneyi ikmal edip te tekaüt olanlar alacakları para bu suretle çıkaçaktır..

927 - 928 ve 929 senelerinin tahsilâtını nazarı dikkate alırsak 927 de 193 milyon 248 bin 928 de 205 milyon 66 bin 929 da 206 milyon 186 bin liradan ibarettir. Bunların vasatisi alındıktan sonra huzuru âlinizde tetkik edilecek varidat bütçesi 201 milyon 494 bin olmak icap eder ki bunu almadık ve bu sene yani 930 malî senesi içinde yapmış olduğumuz 18 milyon 903 bin 300 lira tahsilâtı hakiki bir tahmin olarak ele aldık bütçeyi bu suretle tahmin ettim henüz heyeti âliyenizde varidat kanunlarının müzakeresinden evvel olan bir tahmin idi.

Maliye vekili dünya buhranından bahsettikten, diğer senelerin varidatı hakkında malûmat verdikten sonra demiştir ki:

Varidatta nazarı itibara aldığımız mesailden biri de heyeti celilenize evvelce takdim edilip kesbi katiyet eden kanunlarla yaptığımız tenzilâttır. Milletin verimi derecesinde yapılmış olan bu tenzilâtla ancak bu makine idare olunur. Bundan fazla tenzilât yapmak devletin muamelâtını sektedar eder. Esasen yapılan tenzilât pek mühim bir mikdardadır. Kanunlar heyeti celilenizden çıkmıştır. Pekâlâ bilirsiniz ki eski arazi kanununda hem muafiyetler çoktur, hem de nisbetler tahfif edilmiştir. Kabul buyurduğunuz musakkafat kanununda geçen seneki mükellefiyet binde 170 iken bu seneye 96 ya indirilmiştir. Ondan maada bir çok muafiyetler kabul buyurdunuz. Henüz meclisi âliden geçmeyen ve fakat encümenlerde bulunan muamele vergisinden bütçe encümeni yalnız dahilde alınmatka olan kısmından yüz de elli tenzilât yaparak rakam koymuştur. Hariçten gelen 9 1/2 ve on milyon lira bir varidat aldığımız halde geçen seneki yekûn 160 milyon lira idi. Bütçe encümeni heyeti celilenize 13 milyon lira olarak arzetmiştir. Orada da 3 milyon 600 bin lira kadar bir tenzilât yapılmıştır. Bütün bu vergilerdeki tenzilât yekûnu 8 milyon liraya baliğ olmuştur.

(Gazetemiz makineye verildiği dakikaya kadar nutkun sonu alınmamıştır.)

Milliyet'in tefrikası : 76

Köle

Hişşş. Buraya baksana...

Çingene içeri girdi.

— Bana bir çil kuruş ver. Falına bakayım. Kismetini söyliyeyim.

Kerime kadına bir çil kuruş verdi Kadın su dolu kâse ile bir parça ekmek istedi. Kerime kadının istediklerini getirdi. Falci koynundan bir yazma çıkardı, kâsenin üstüne örttü.

— Bu ekmeği alnında tut bakayım da sana falını söyliyeyim...

Kerime ekmeği alnına kadar kaldırdı. Falcı biraz sonra kâsenin üstündeki yazmayı kaldırdı, Kerimenin titreyen elinden ekmeği aldı. Kâsedeki suyun içine bakmağa başladı. Kadın gözlerine inanmıyor gibi bir müddet o vaziyette durdu.

— Ah benim güzel hanımcığım, dedi. Sana yakında çok uzun bir yol var. Gönlünde büyük bir sıkıntı var. Kara yüzlü bir adam sana da sevdiklerine de fenalık etmeğe çalışıyor. Atlara eğer vurulmuş, iki erkek atlarını sürüyorlar. Doğdu ğun odada fena cinler varmış. Tehlikeler geçireceksin, sen de sevdiğin de ölümlerden kurtulacaksınız. Alevler var, her tarafta alevler görüyorum.

Bu son sözler tehdit âmiz bir surette çınladı.

—Haydi git kadın... Fakat olmaya ki buraya geldiğini beni burada gördüğünü kimseye söyliyesin...

Falcı Kerimenin yaralı ruhu üzerinde meşum bir tesir bırakarak çıktı gitti. Sadrazam kızı bu fena hatırayı zihninden silmek istiyor gibi elini alnında geçirdi. Keder sür'atle ilerliyen akşam gölgeleri gibi ruhunu karartı. Acaba hâlâ kadının sözlerinin tesiri altında mıydı? Meçhul bir ses kendisine: Kerime! Kerime! diye seslenir gibi oluyordu. Artık Kadri Bey de yanında değildi. Aşkının hayatının tehlikye maruz bulunduğunu düşündükçe yüreği ağzıa geliyordu. İki günde çocukluk ve genç kızlık çağının geçtiği şu memlekete uzun bir müddetiçin veda edeceklerdi.

Babasından ayrılacağın düşününce gözleri yaşardı. Kadri Bey eve dönmeden evvel Kerime sevgilisile kaçmak üzere bulunduğunu gidip babasına haber vermek istiyordu. Evlât muhabbeti kendisini bu vazifeyi ifaya icbar ediyordu.

Bir kâğıt parçası üzerine münasip birkaç satır yazıp evdeki hizmetçiye bıraktı. Bu kadını Çarls Baker bulmuştu, onun için kendisine itimat caizdi.

Kerime Hanım evden çıkınca mümkin mertebe arka sokakları tercih ederek Şişliye doğru yollandı. Kendini her ihtimale karşı tanıtmamak için iyice örtünmüştü. Bir müddet yürüdükten sonra bir kupa arabasına bindi. Araba ile konağa kadar gitmek doğru değildi. Eve yakın bir noktada arabadan indi, yaya olarak yerine devam etti.

Bu sırada musırrane bir surette peşisıra gelen bir ayak sesi nazarı dikkatini celbetti. Acaba kendisini bir takip eden mi vardı? Yok, buna ihtimal verilemezdi. Çünkü kendisinin İstanbul'da olduğunu Kadri Beyden başka kimse bilmiyordu. Fakat biraz daha gidince ayak sesinin musırrane takibi karşısında şüpheye mahal kalmadı. Kerime merakla başını çevirdi, fakat tam o anda peşisıra gelen bir adam hızla bir kahveden içeri girdi. Kerime bu suretle muakkıbinin hüviyetini keşfedemedi:

Pek aşına olduğu konak nihayet köşe başında göründü. Kerime konağın çepeçevre askerle kuşatılmış olduğunu görünce hem şasırdı, hem de fena halde merak etti. Telâş ve endişe içinde kendini harem kapısına dar attı.

Kapıyı açan cariye karşısında Kerime'yi görünce bir çığlık kopardı:

—Aaaaa... Küçük hanımmış.

Ahretliğin teessürü çehresinden anlaşılıyordu.

— Ne var kı? Babam nasıl?

— Çabuk içeri giriniz, küçük hanımcığım, Paşafendi çok hasta....

Bu sefer çığlık koparmak sırası Kerime'ye düşmüştü. Bir deli gibi içeri girdi, doğru babasının yatak odasına koştu.

Yusuf Paşa perişan bir halde yatağımda yatıyordu. Üstüne kapanan kızının saçlarını yorgun parmaklarile alnından itmeğe çalışırken Kerime haykırıyordu:

— Babacığım... Bak, ben geldim... Kızın Kerime geldi.. Bana söyliyecek bir sözün yok mu?

Başını babasının hareketsiz duran omuzlarına sürüyordu.

Hasta acınacak bir halde içini çekti, fersiz gözlerini önünde diz çöken kızına çevirdi.

— Ne oldu sana, babacığım.. Güneş mi çarptı?

— Evlâdım... Bugün Saray'da Hünkârın gazebine uğradım Padişah aleyhindeki bazı tasavvurlarımı haber almış. Hattâ sen bile işin içindesin. Sen bile Hünkârın gazebine uğramıyacağından emin olamazsın...

—Bu felâketi senin başına getiren kocam İbrahim Beydir.

(Bitmedi)

DARICA, ZEYTİNBURNU VE ESKİHİSAR FABRİKALARININ

ASLAN ÇİMENTOSU

İlk günden itibaren istimal edenler tarafından kazandığı itimadı muhafaza ediyor ve daima edecektir. Zira en mükemmel mevadı iptidaiye ile imal olunmaktadır.

Daima aynı cins YERLİ BİR MAHSULDÜR yüksek derecei mukavemet

Haşaratı öldüren bütün müstahzarat arasında **FAYDA BİRİNCİLİGİ KAZANMIŞTIR** Bütün devair ve müess FAYDA istimal

FAYDA daha mühlik, daha müessir, daha kat'î olduğu gibi yarı yarıya daha ucuzdur. Sinek, Sivri Sinek, Pire, tahta kurusu, güve, karı ları ve bütün hayvanat ve nebatat üzerindeki Pire ve böcekleri bir saniyede öldürür. Ve bir daha kat'iyyen diriltmez. Yumurta ve tohum rını ifna ve izale eyler. HASAN Ecza deposu.

Ankara Nümune hastahanesi Baş tabipliğinden:

Hastahanenin 1 Ağustos 931 tarihinden 31 Mayıs 932 tarihine kadar on aylık ihtiyacı olan 250 ton kok kömürü kapalı zarf usulile 8 temmuz 931 tarihinden 30 temmuz 931 tarihine müsadif perşembe gününe kadar münakasaya konulmuştur. Talip olanlar yevmi mezkûrda teminatlarile birlikte hastahanede müteşekkil komisyona ve şeraitini öğrenmek için de Istanbul sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Şirketi Hayriye

tarafından Büyükderede yeni inşa olunan

LİDO (Spor havzu)

17 Temmuza musadif Cuma günü saat 13,30 da açılacaktır

Umum Spor kulüplerinin denizcilik şubeleri tarafından havuzda YÜZME - ATLAMA - SU TOPU VE SAİR DENİZ MÜSABAKALARI YAPILACAKTIR.

Yarış günleri duhuliye 50 kuruştur.

Diger günler duhuliye yoktur.

Mükemmel Büfe - Mükemmel orkestre

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinden:

Bu sene İstanbulda Ebe mektebine devam etmek ve ibate iaşe ve ilbasları çocuk hastanesinde Vekâltç tmin edilmek üzere yalnız Orta mektep şahadetnamesini haiz olan kız talebe alınacaktır. Taliplerin kendi el yazılaril muharrer istidalarını muvazzah adreslerile birlikte aşağıdaki vesaika rapten nihayet 1 teşrinievvel 1931 tarihine kadar doğrudan doğruya Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine göndermeleri lâzımdır.

1 — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olduğunu natık hüviyet cüzdanı.

2 — Mezun bulunduğu mektep şahadetnamesi, veya tasdikli sureti.

3 — Ehli iffetten bulunduğuna ve hiç evlenmemiş olduğuna dair mahalli hükûmeti tarafından musaddak hüsnühal ilmühaberi.

4 — 4,5X6 eb'adında üç fotoğraf.

5 — Berveçhizir tayin ve tasrih edilen hastaneler heyeti sıhhiyesinden istihsal edilmiş bir kıt'a sıhhat raporu.

Bu rapor bir zarf içerisine konacak ve zarfın kapatıldığı yer mühür mumile ve hastane Baştabipliklerinin mühürile mühürlenerek taliplere teslim edilecek ve bunlar diğer evraklarile birlikte bunu da Vekâlete göndereceklerdir. Bu hastaneler Ankara Sivas, Erzurum, Diyarbekir nümune hastaneleri, İstanbul, Çoçuk hastanesi, İzmir Bursa, Konya, Adana, Samsun memleket hastanelerinden ibaret olup buralarda muayene olunmak için mezkûr hastanelerin mensup oldukları vilâyetlerin Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüklerine talipler bizzat müracaat eyliyecektir. Bu raporlar Müdürlüklere gönderilen matbu nümuneye münderiç ve musaddak resimli olacaktır.

6 — Sureti aşağıda yazılı noterden tastikli velileri ve velisi olmıyanların kendileri tarafından tanzim kılınmış bir kıt'a teahhüt senedi.

Alınacak taliplerin yaşlarının 20 den aşağı ve 30 dan yukarı olmaması ve muayeneleri neticesinde tahsillerini ve ileride mecburî hizmetlerini ifaya mani bir hastalığı ve arızası bulunmaması meşruttur. Bu veçhile gönderilecek istida ve evrakın alındığı ve kabul edilip edilmedikleri gösterilecek olan adrese Vekâletçe on beş gün zarfında tebliğ edilecektir.

Taahhütname sureti

Darülfünun Tıp Fakültesine merbut (Ebe) mektebinde tedrisi meşrut dersleri takip ve ikmal ederek neş'et ettikten sonra Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinin irae eyliyeceği her hangi bir mahalde ebeliğe azimetle üç sene müddetle tayin olunduğu (olunduğum) ifayı hüsuü hizmet etmediği (etmediğim) veya tahsil esnasında her hangi bir sebeple yurttan ihraç edildiği (edildiğim) yahut yurdu terk eylediği (eylediğim) takdirde kerimesi hanıma Hükûmetçe yapılan masarifin faizi nizamisile beraber itirazsız ret ve iadesini müteahhit, zamin ve kefil bulunduğumu natık işbu senedim tanzim müşarünileyh Vekâlete ita kılmdı.

KIZ KULESİ

PARK ve PLAJINDA

VARYETE HAFTASI

Bugünden itibaren perşembe akşamına kadar meşhur canbaz Bufalo ve varyetesi, Darüttalimi Musiki, orkestra, caz, dans ve saire

Duhuliye 5, meşrubat 25 kuruştur.

Köprüden salacık ve Üsküdar'a gece ve gündüz müteaddit vapurlar, Haydarpaşa, Çamlıca ve Üsküdardan tramvay, gece avdet için Çengelköy, Beylerbeyi, Kuzguncuk, Üsküdar ve Kadıköyüne hususî otobüs ve gece yarısına kadar Köprü ve Beşiktaşa vapur vardır.

M. M. satın alma komisyonu ilânı

Ordu ihtiyacı için 100 adet telgraf direği alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 21 temmuz 931 salı günü saat 10da Ankarada merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzre Fındıklıda heyetimize ve şartname almak ve tekliflerini vermek üzre teminatlarile birlikte Ankarada mezkûr komisyona müracaatları. (439)

* * *

Bursa askeri lisesi ile fırka askeri hastanesinin ihtiyacı olan koyun ve kuzu eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 25-7-931 cumartesi günü saat 15 te Bursada askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzre teminatlarilyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (417)

* * *

Ezine ve Bayramcıktaki kıtaatın ihtiyacı olan arpa kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 4 ağustos 931 salı günü saat 15 de Ezinede Askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile birlikte komisyona müracaatları. (451)

* * *

Şoför ve muavinden başka onyedi kişilik olmak üzere Altı adet otobüs kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 5 Agustos 931 çarşamba günü saat 15 de Ankarada merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzre teminatlarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (452)

3 üncü Kolordu ilânları

Çorlu için 135000 kilo kuru ot 2-8-931 pazar günü saat 15 de aleni münakasa.

Çorlu için 135000 kilo kuru ot 2-8-931 pazar günü saat 15 de aleni münakasa.

Tekirdağ için 105000 kilo kuru ot 2-8-931 pazar günü saat 15 de aleni münakasa.

Çorlu ve Tekirdağ kıtaatı ihtiyacı için cins ve mıkdarlarile münakasa şekli ve ihale tarihi yukarda yazılı kuru ot münakasaya konulmuştur. Evsaf ve şeraitini anlamak isteyenler her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de yukarda yazılı gün ve saatte Çorluda fırka satınalma komisyonuna müracaat eylemeleri.

Romanya hükûmeti idarei bahriyesi Umumî Acentalığı; 1 Ağustostan itibaren vapurlarının hareket ve müvasalât tarifesinde berveçhiati tadilâı icra olunacağını muhterem halkın enzarı ıttılaına arzeyler;

Köstenceden müvasalât
Her Pazar ve Çarşamba saat 14 te Köstenceye hareket
Her Perşembe ve Pazar sabahı 10 da
Iskenderiye ve Pire'den müvasalât
Her Çarşamba saat 15 te Pire ve İskenderiyeden hareket
Her Pazartesi sabah tam 9 1/2da

Sıhhat ve içtimaî Muavenet Vekâletinden:

Bu sene İstanbulda Fen fakültesinin (F. K. T.) sınıfına devam etmek üzere Tıp talebe yurduna tam devreli lise ve tahsil itibarile buna muadil musaddak resmî mekteplerden en iyi ve iyi derecede mezun olanlar alınacaktır. Talebenin yemesi, yatması ve üstübaşı yurtça temin olunur ve ayrıca şehrî muayyen mikdarda muaveneti nakdiyedn bulunulur.

Kayit ve kabul sureti ve şartları şunlardır:

1 — Talipler el yazılarile muharrer ve muvazzah adreslerini havi istidalarını aşağıda beyan edieln evrak ve vesika raptederek nihayet 1 teşrinievvel 1931 tarihine kadar doğrudan doğruya Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine göndereceklerdir.

A — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından bulunduğunu natık hüviyet cüzdanı,

B — Tam devreli liseden mezun olduklarını mübeyyin mektep şahadetnamesi veya tasdikli sureti,

C — Tahsil etmiş oldukları müesseselerden alınmış hal ve hareketlerinin mazbut ve kusursuz bir derecede bulunduğunu müş'ir hüsnühal varakası,

D — Mütehassısları tam hastane heyetinden istihsal edilmiş nümunesine muvafık ve musaddak resimli bir kıt'a sıhhat raporu (Bu rapor hastane baştabipliklerinin mühürile mühürlü ve mazruf olarak talipler tarafından diger evraklarile birlikte gönderilecektir.) Bu hastaneler *Ankara, Sivas, Erzurum, Diyarbekir nümune hastaneleri, İstanbul Çocuk hastanesi, İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun* memleket hastanelerinden ibarettir. Buralarda muayene olunmak için bu hastanelerin mensup oldukları Valiliklerin sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüklerine talipler tarafından bizzat müracaat olunacaktır.

E — Sureti aşağıda münderiç noterlikçe musaddak velileri tarafından ve velisi bulunmıyanların kendileri tarafından verilmiş bir kıt'a teahhüt senedi,

F — 4,50×6 eb'adında üç adet fotograf,

2 — Yaşları 22 yi geçkin olanlar ve tahsillerini ve ileride mecburî hizmetlerini ifaya mani bir hastalığı ve arızası bulunanlar kabul edilmezler.

3 — Vekâlete gönderilecek olan mezkûr evrak ve vesaikin alındığı ve kabul edilip edilmedikleri taliplerin gösterecekleri adrese on beş gün zarfında tebliğ olunacaktır.

Teahhütname sureti

Darülfünun Tıp Fakültesinde tedrisi meşrut dersleri takip ve ikmal ederek mezkûr fakülteden neş'et eyledikten sonra Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin göstereceği her hangi bir hükûmet tabipliğine giderek üç sene müddetle tayin olunduğu (olunduğum) vazifede hüsnü hizmet etmediği (etmediğim) veya tahsil esnasında her hangi bir sebeple yurttan ihraç edildiği (edildiğim) yahut yurdu terk eylediği (eylediğim) takdirde ..... Oğlu ..... Efendiye hükûmatçe yapılan masarifin faizi ve nizamisile beraber itirazsız ret ve iadesini müteahhit, zamin ve mütekeffil olduğumu natık işbu senedim tanzim ve müşarünileyh Vekâlete ita kılındı.

T. Tayyare C. Umumî Merkezinden:

Türk Tayyare Cemiyetinin Ankara'da Yenişehirde yaptıracağı Tayyare şehitleri Abidesinin inşaatı 11 Temmuz 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Talip olanlar şartname ve teferrüatını 20 Türk lirası mukabilinde T. Tayyare cemiyeti umnmî merkezinden tedarik edebilirler. İhale 1 Ağustos 931 günü saat 16 da Ankara'da T. Tayyare cemiyeti umumî merkezinde yapılacaktır.

İstanbul Belediyesi ilânları

MUSTAFA CEVDET Beyin vesaiti nakliye resminden olan borcunun tahsili için haciz altına alınan 2190 numaralı OSMOBİL markalı otomobili temmuzun on beşinci çarşamba günü SANDAL bedestanında bilmüzayede satılacağı ilân olunur.

* * *

Aksaray yangın yerinde 83 üncü adada 2043 - 2044 harita numaralı arsalar arasında 100,84 metro murabbaı sahasındaki yüzsüz arsanın metro murabbaına 125 kuruş kıymet takdir olunarak alâkadarları arasında açık müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün levazım müdürlüğüne müzayedeye girmek için 10 lira teminat akçelerile beraber ihale günü olan 16-7-931 perşembe günü saat on beşe kadar encümeni daimiye müracaatları.

KARON Alman kitaphanesi Bovoğlu Tünel meydanında 523

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

250000	kilo kırpıntı kâğıdı	satılacaktır,
13000	„ „ „	„ „
5000	„ Müstamel çenber	satın alınacakt

Balâda mıktarları mnharrer kırpıntı kâğıtları pazar satılacak ve müstamel çenber satın alınacaktır. Talip yevmi münakasa olan 18-7-931 cumartesi günü teminat çelerile beraber saat (11)de Galatada mübayaat komisyo müracatları.

DOKTORLAR

için muayenehanele

İstanbul'da Ankara caddesinde Hilmi kütüp hanesi fevkinde büyük ve geniş odaları ha bina doktorlar için en müsait muayene ye dir. Bütün bina toptan veya kat kat kiralıkt Mezkûr kitaphaneye müracaat edilmesi.

Askerî fabrikalar ilânları

24 kalem tek, çift, katlı ve yuvarlak kasnak kayışları

Yukarıda yazılı malzeme kapalı zarf usulile 23-9-1931 tarihinde saat 15 de ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi almak için Ankarada satınalma komisyonuna müracaat eylemeleri ve vakti muayyenden evvel zarflarını komisyona tevdi eylemeleri.

* * *

45,000 metre ham ipek kumaş

Yukarıda yazılı malzeme kapalı zarf usulile 12-8-931 tarihinde saat 15 te ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi almak için Ankarada Satınalma komisyonuna müracaat eylemeleri ve vakti muayyenden evvel zarflarını komisyona tevdi eylemeleri.

PERTEV

Çocuk Pudrası

Aynı zamanda

Ayak terlemesine karşı pek mükemmel bir müstahzardır.

İstanbul İkinci İcra Dairesinden: Bir borçdan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer Vensan Çilingiryan efendiye ait 2119 pilâka ve 30544 motör namaralı bir adet SİTROEN markalı kapalı otomobil Taksim civarında ALİ Faiz Bey garajında 18/7/931 tarihine musadif cumartesi günü saat 12 ilâ 13 arasında açık artırma suretile satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Satılık otomobil

Benz marka yedi kişilik açık ve kullanılmış bir otomobil satılıktır. Görmek isteyenlerin Cağaloğlunda Mahmut Beyin garajına müracaatları.

Kullanılmış ziraat makinaları — Diskharo, Kültivatör, Mibzer, biçer bağlar ve saire mezatla satılıyor. Talipler için 18 temmuz cumartesi saat 8 de Çorluda Ömer onbaşı hanının önünde meccanen otomobil hazır olacaktır. Tafsilât için Çorluda makinist Hamit efendiye müracaat.

Ist. Beşinci Icrasından: Bir borcdan dolayı satı karar verilen Beyoğlunda N kağında 5 numaralı Kamanç tımanında 6 numaralı dairede nan Alman markalı bir piyan büfe 15/7/931 tarihine müsa şamba günü saat 12—13 de tırma ile satılacağından talip rın mahalli mezkûrde hazır ları ilân olunur.

Darüşşafakaya Ta Alınıyor

1 — Kayıt muamele temmuzdan 15 ağustos dar devam edecek ve ağustosta) kayıtlar ka caktır. (kayıt muamele zar, salı, perşembe saat ondan on yediye yapılır)

2 — Mektebe kabul ları şunlardır:

A — Anadan, ba veya yalnız babadan m ve muhtaç olmak.

B — İlk me dördüncü sınıfına terfi ve ya bu derecede tahsil müş olmak.

C — Emrazdan sali her suretle tahsile el olmak.

3 — Yaşı 10 dan ve 13 den yukarı olma

4 — Bu şartları haiz lar arasında Türkçe, k İmlâ ve hesaptan yapı müsabaka imtihanını k mak.

5 — Müsabakayı nanlar, alınacak talebe darından fazla ise bu tâbi olacağı kurayı boş memek.

6 — Talipler ilk mü atlarında hüviyet cüzdan rını (Nüfus kâğıdını) Me vesikaları ve âzami bi nelik çiçek aşısı vesika sıhhat raporu ve 3 adet tografi getireceklerdir.

Mes'ul müdür: Bürhan